

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 W CIESZYNIE
Cieszyn

Kuratorium Oświaty w Katowicach

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez szkołę wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r. Szkoła może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 30-03-2015 - 09-04-2015 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Teresa Zając, Małgorzata Dudys. Badaniem objęto 94 uczniów (ankieta i wywiad grupowy), 85 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 35 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, a także obserwacje lekcji i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

OZ - Arkusz obserwacji zajęć

AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki szkoły

AN - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli

AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców

AMD - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Mój dzień"

AMS - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Moja szkoła"

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

ADZ - Kwestionariusz badania "Analiza danych zastanych"

WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami

WR - Scenariusz wywiadu grupowego z rodzicami

WU - Scenariusz wywiadu grupowego z uczniami

WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką szkoły

WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielem po obserwacji

WP - Scenariusz wywiadu z partnerami

WNO - Scenariusz wywiadu z zespołem nauczycieli uczących w jednym oddziale

Obraz szkoły

Szkoła Podstawowa nr 4 w Cieszynie jest jedną z najstarszych placówek oświatowych w mieście. Znajduje się w zabytkowym, ponad 130 letnim budynku przy Placu Wolności. Na zielonym skwerku przed szkołą króluje dąb zasadzony przez cesarza Franciszka Józefa. Współczesność miesza się tu z przeszłością, co tworzy specyficzny, jedyny w swoim rodzaju klimat. Tworzą go też najmłodszy uczniowie, którzy od lat wyróżniają się mundurkami. Niewielka szkoła ma wiele zalet - łatwiej w niej o demokrację i przyjazną atmosferę. Umożliwia indywidualne spojrzenie na uczniów pochodzących z różnych środowisk. Rodzice chętnie powierzają szkole swoje dzieci, jest tu bezpiecznie, a od roku funkcjonuje dziennik elektroniczny, który w znacznej mierze usprawnił kontakt z rodzicami. W szkole pracuje dobrze wykształcona kadra pedagogiczna, zapewniająca uczniom wszechstronny rozwój. Uczniowie mogą korzystać z zajęć z pedagogiem, psychologiem, terapeutą, socjoterapeutą, logopedą oraz z zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania: kółka przedmiotowe (język polski, matematyka, przyroda, historia), językowe, sportowe (na sali i na basenie), artystyczne (muzyczne i plastyczne), biblioteczne. Atutem szkoły jest nowoczesna pływalnia oraz sala gimnastyczna, z której korzystają wszystkie dzieci. Uczniowie dobrze pływają i zajmują czołowe miejsca w zawodach pływackich. W klasach IV-VI prowadzone są klasy sportowe o profilu "pływanie". Szkoła posiada świetlicę dla klas I - III i dla klas IV - VI, stołówkę szkolną, dwie pracownie komputerowe, bibliotekę z Centrum Informacji Multimedialnej, pracownię językową, trzy tablice multimedialne oraz sklepik szkolny. Szkoła przez lata wypracowała szkolne tradycje takie, jak: rajd "Czwórki" oraz festyn szkolny - imprezy, w których uczestniczą nauczyciele, uczniowie i ich rodziny; każdego roku organizowana jest przez bibliotekę "Noc w szkole", czyli biwak w gmachu szkoły ("Noc z misiem" to impreza dla drugo- i trzecioklasistów z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia, a starszym uczniom proponuje się nocowanie tematyczne, np. "W Hobbitonie"); od lat, w czasie ferii zimowych i wakacji letnich, szkoła organizuje wypoczynek (zimowisko i półkolonie); tradycją szkoły jest "Akademia dla Wyróżnionych", która odbywa się corocznie w Domu Narodowym. Szkoła szczyti się zespołem teatralnym "Pod Czwórką", który uświetnia nie tylko imprezy szkolne, ale znany jest także z występów na Cieszyńskim Rynku, w Domu Narodowym i w Teatrze im. A. Mickiewicza oraz szczyti się zespołem wokально-instrumentalnym "Wake me up for the weekend", którego rockowe brzmienia przypadły do gustu szerokiej publiczności. Od 2003 roku SP4 współpracuje ze Szkołą Podstawową w Lučencu (Słowacja) oraz Szkołą Podstawową z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie. Coroczne spotkania odbywają się zamiennie - raz na Słowacji, raz w Polsce. Szkoła kładzie duży nacisk na działania o charakterze sportowym. W 2014 roku przystąpiła do Narodowego Programu Rozwoju Sportu "Polski Sport 2024", posiada też tytuł "Szkoły w ruchu". Kolejnym programem, mającym na celu wspieranie nauczycieli w rozwijaniu kultury fizycznej uczniów, jest "WF z klasą". W szkole promuje się również zdrowe odżywianie i ekologię, między innymi poprzez udział w takich programach, jak: "Łatka na głodny brzuszek", "Śniadanie Daje Moc", "Owoce w szkole", "Mleko z klasą", "Moje miasto bez elektrośmieci". Szkoła Podstawowa nr 4 próbuje sprostać wymaganiom, które stawia przed nią rzeczywistość. Umożliwia osiągnięcie sukcesu wszystkim uczniom, na miarę ich możliwości, stwarzając jak najlepsze ku temu warunki. Stara się, by uczniowie byli solidnie przygotowani do życia, nauczyciele mieli satysfakcję z wykonywanej pracy, a szkoła cieszyła się uznaniem w środowisku.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 W CIESZYNIE
Patron	
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Cieszyn
Ulica	PLAC WOLNOŚCI
Numer	7a
Kod pocztowy	43-400
Urząd pocztowy	CIESZYN
Telefon	0338520733
Fax	0338520733
Www	www.sp4cieszyn.pl
Regon	07044928600000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	275
Oddziały	12
Nauczyciele pełnozatrudnieni	22.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	5.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	2.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	22.92
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	12.5
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	cieszyński
Gmina	Cieszyn
Typ gminy	gmina miejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	B
W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego (D)	✓
Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji (D)	✓
W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz (D)	✓
Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych (B)	✓
Uczniowie odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy (B)	✓
Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji	B
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia (D)	✓
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia (D)	✓
W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki (D)	✓
Szkoła lub placówka współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną (D)	✓
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia (B)	✓
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom (B)	✓
Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych	B
W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania (D)	✓
Działania prowadzone przez szkołę lub placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane (D)	✓
W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych (B)	✓
W szkole lub placówce prowadzi się badania odpowiednio do potrzeb szkoły lub placówki, w tym osiągnięć uczniów i losów absolwentów (B)	✓

Wnioski

1. Nauczyciele klasy IV na podstawie wstępnej diagnozy umiejętności po I etapie edukacyjnym modyfikują działania dydaktyczne, indywidualizują pracę z uczniami i osiagają z uczniami wymierne efekty.
2. Nauczyciele uwzględniają na lekcjach zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej oraz kształtują u uczniów kompetencje kluczowe.
3. Działania nauczycieli wynikające z wniosków z monitorowania oraz analizowania osiągnięć uczniów (zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych, przygotowywanie uczniów do konkursów, motywowanie uczniów, rozmowy z rodzicami, analiza możliwości i potrzeb uczniów oraz indywidualizacja procesu edukacyjnego) przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia oraz zdobywania przez uczniów sukcesów w konkursach i zawodach sportowych.
4. Rodzice i uczniowie nie dostrzegają w szkole zachowań dyskryminacyjnych, jednak w związku z możliwością ich zaistnienia, szkoła prowadzi działania profilaktyczne, antydyskryminacyjne.
5. Dokonywane w szkole badania, analizowanie wyników pracy, monitorowanie realizacji wdrożonych wniosków ma charakter systematyczny. Przedsięwzięcia te służą modyfikowaniu planów działania
6. Szkoła prowadzi indywidualizację nauczania stosownie do potrzeb rozwojowych uczniów. Rodzice doceniają gotowość nauczycieli i wychowawców do udzielania im wsparcia w sytuacjach trudnych.
7. Systematyczna współpraca z partnerami środowiskowymi szkoły służy poszerzaniu oferty szkoły, zaangażowaniu uczniów w działania artystyczne, aktywność sportową i społeczną oraz kształtowanie pożądanych postaw. Jest pozytywnie postrzegana przez społeczność lokalną.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Stan oczekiwany:

Zmiany w zewnętrznym świecie powodują konieczność właściwego przygotowania uczniów do nowej rzeczywistości, dlatego dla sukcesu indywidualnego i społecznego uczniowie i uczennice powinni nabywać kompetencje określone w podstawie programowej. Stopień, w jakim są one nabywane, zależy od skuteczności monitorowania tego procesu oraz wykorzystania informacji o osiągnięciach z poprzedniego etapu edukacyjnego.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Szkoła realizuje podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Wnioski ze sprawdzianu trzecioklasisty nauczyciele wykorzystują podczas realizacji programu nauczania w klasie czwartej, planując organizację zajęć wyrównawczych i innych zajęć pozalekcyjnych. Nauczyciele realizując program uwzględniają na lekcjach zalecane warunki i sposoby jego realizacji oraz kształtują u uczniów kompetencje kluczowe. Monitorują osiągnięcia uczniów, a wnioski z analizy osiągnięć wykorzystują do modyfikacji działań, które przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się oraz odnoszenia przez uczniów sukcesów edukacyjnych. Szkoła adekwatnie do potrzeb rozwija umiejętności przydatne na kolejnym etapie kształcenia i rynku pracy takie, jak: umiejętność uczenia się, komunikacji, czytania ze zrozumieniem, korzystania z urządzeń multimedialnych, poprawnego wypowiedzania się w mowie i piśmie, porozumiewania się w języku obcym, dbania o środowisko, odpowiedzialności, radzenia sobie ze stresem, kształci umiejętność autoprezentacji, umiejętności organizatorskie, współpracy w grupie, kreatywności i samodzielności w działaniu, formułowania wniosków, odkrywania swoich zainteresowań.

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego

Szkoła realizuje podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.

Dyrektor podaje, że nauczyciele klas pierwszych prowadzą diagnozę na początku roku szkolnego „Na starcie”. Przeprowadzają indywidualne rozmowy z rodzicami pierwszoklasistów, analizują opinie i orzeczenia w celu objęcia uczniów zalecanym wsparciem poradni psychologiczno-pedagogicznej. Diagnoza w klasie trzeciej przeprowadzana przez zewnętrzne ośrodki badawcze za pomocą testu (Ogólnopolskie Badanie Umiejętności Trzecioklasisty) obrazuje poziom umiejętności i wiadomości uczniów po pierwszym etapie edukacyjnym. Z diagnozą tą zapoznają się nauczyciele klas I-III oraz klas IV. Pozwala ona lepiej zorganizować pracę w edukacji wczesnoszkolnej oraz zaplanować dalszą pracę w klasie IV. Nauczyciele na początku klasy czwartej prowadzą diagnozę wstępną z języka polskiego, matematyki i przyrody w celu ogólnej orientacji poziomu wiedzy uczniów. Diagnoza z języka angielskiego służy do podziału uczniów na grupy pod względem stopnia zaawansowania. Nauczyciele wychowania fizycznego diagnozują uczniów do klas sportowych. Ze wstępnej diagnozy z poprzedniego etapu edukacyjnego (po ukończeniu klasy trzeciej) nauczyciele wyciągnęli następujące wnioski: „Dostosować wymagania edukacyjne do potrzeb i możliwości 10 uczniom z opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz 1 uczniowi z orzeczeniem o potrzebie nauczania indywidualnego ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym”. W zakresie języka polskiego „utrzymywać elementy wiedzy o języku (wyrazy pokrewne, dzielenie wyrazów na sylaby)”; w zakresie umiejętności matematycznych „kształtować umiejętność logicznego myślenia, ćwiczyć umiejętność rozwiązywania zadań testowych zamkniętych i otwartych”; na języku angielskim „ćwiczyć konwersację oraz znajomość funkcji i środków językowych oraz pozostałych umiejętności”; na wszystkich lekcjach „zwracać uwagę na poprawność językową uczniów w wypowiedziach ustnych i pisemnych”, „ćwiczyć czytanie ze zrozumieniem”, „zwracać uwagę na doskonalenie wszystkich umiejętności badanych na sprawdzianie szóstoklasisty - szczególnie myślenie przyczynowo - skutkowe (wnioskowanie) oraz selekcjonowanie informacji”. Wnioski ze sprawdzianu trzecioklasisty nauczyciele wykorzystują podczas realizacji programu nauczania w klasie czwartej, planowania zajęć wyrównawczych i innych zajęć pozalekcyjnych. Wnioski z diagnozy wstępnej w klasie IV stanowią integralną część działań podejmowanych przez nauczycieli. Widoczny jest ich wpływ na działanie nauczycieli w zakresie: modyfikowania planów dydaktycznych, dostosowania wymagań, form i metod pracy do indywidualnych możliwości uczniów, indywidualizacji pracy na lekcjach, opracowania Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych (tzw. IPET) dla uczniów objętych kształceniem specjalnym oraz objęcia wsparciem uczniów szczególnie uzdolnionych na zajęciach rozwijających, angażowania wszystkich uczniów do udziału w konkursach i uroczystościach szkolnych, wyrównywania braków u uczniów, którzy słabiej opanowali wiedzę i umiejętności na I etapie edukacyjnym (rozwiązywanie zadań tekstowych, elementy wiedzy o języku – dzielenie wyrazów na sylaby, tworzenie wyrazów pokrewnych). W wyniku tych działań uczniowie klas czwartych osiągnęli wysokie wyniki nauczania na pierwsze półrocze – średnia ocen 4,58. Siedmioro z nich otrzymało stypendia naukowe (ze średnią ocen powyżej 5,0).

Diagnozie podlegają także uczniowie nowo przyjęci z innych szkół. Analizuje się dotychczasowe ich wyniki (oceny bieżące, oceny na I semestr, arkusze ocen). Przeprowadza się również rozmowę z dyrektorem szkoły, do której uczeń uczęszczał oraz rozmawia się z byłym wychowawcą dziecka. Dla pełnego obrazu poziomu wiadomości i umiejętności dziecka nauczyciel danego przedmiotu przeprowadza sprawdzian wiadomości lub rozmawia z uczniem na konkretny temat.

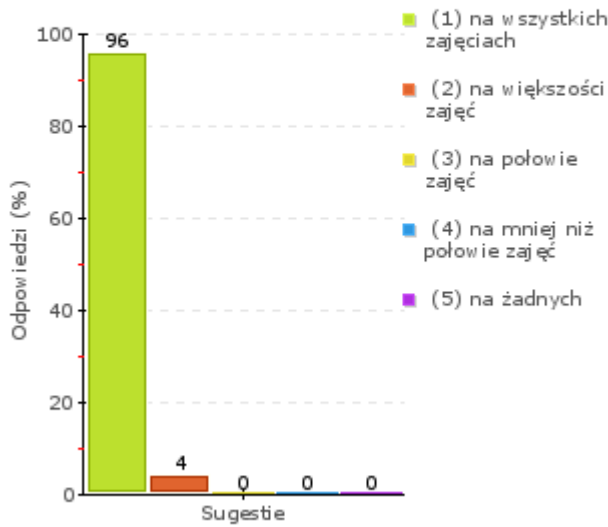
Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji

Nauczyciele uwzględniają na lekcjach zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej oraz kształtują u uczniów kompetencje kluczowe.

Wszyscy (25/25) ankietowani nauczyciele twierdzą, że kształcą u uczniów umiejętność: odkrywania swoich zainteresowań i przygotowania do dalszej edukacji, umiejętność uczenia się oraz komunikowania się w języku ojczystym. Prawie wszyscy (24/25) ankietowani nauczyciele kształcą myślenie naukowe na większości zajęć, w tym umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa, a 1/25 uważa, że daje taką możliwość na mniej niż połowie zajęć. Większość (22/25) ankietowanych nauczycieli kształci umiejętność pracy zespołowej na większości zajęć, (1/25) mówi, że robi to na połowie zajęć, a (2/25) na mniej niż połowie. Umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi kształci na większości zajęć (12/25) nauczycieli, a na połowie i mniej niż połowie kształci (13/25). Większość (21/25) ankietowanych podaje, że dają swoim uczniom możliwość kształtowania umiejętności: czytania, w tym umiejętności rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów na większości zajęć, a (4/25) twierdzi, że daje taką możliwość na mniej niż połowie zajęć. Myślenie matematyczne, w tym umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym kształci na większości zajęć (19/25) ankietowanych nauczycieli, (3/25) uważa, że robi to na połowie zajęć i tyle samo twierdzi, że na mniej niż połowie. (Wykresy: 1j, 2j, 3j, 4j, 5j, 6j, 7j, 8j). Ankietowani nauczyciele twierdzą, że organizując procesy edukacyjne zachowują spójność z zalecanymi warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej (wykres 1o). Obserwowane zajęcia (sześć lekcji) potwierdzają kształcenie kluczowych umiejętności, takich jak: czytanie (5/6), umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i piśmie (5/6), umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym także dla wyszukiwania i korzystania z informacji (4/6), umiejętność uczenia się (5/6), umiejętność pracy zespołowej (5/6), opisane przykłady zawiera (tabela 1). Podobnie wypowiadają się nauczyciele uczący w jednym oddziale (w klasie IV o wykorzystaniu zalecanych sposobów i warunków podczas realizacji podstawy programowej na obserwowanych zajęciach) - tabela 2.

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność odkrywania swoich zainteresowań i/lub przygotowania do dalszej edukacji AN

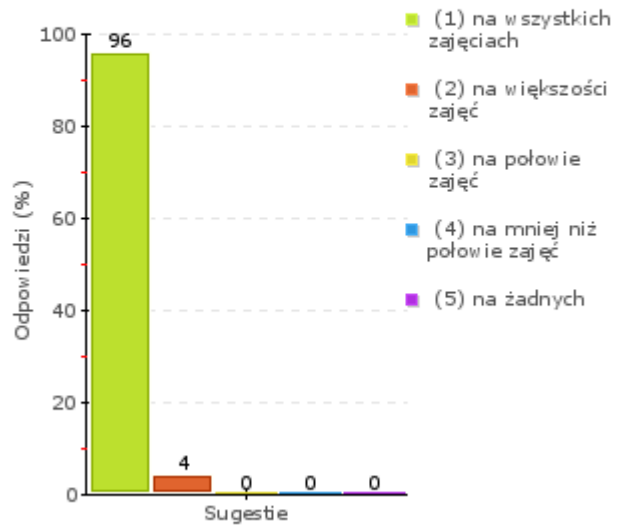
Liczebność: 25

Wykres 1j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność uczenia się AN

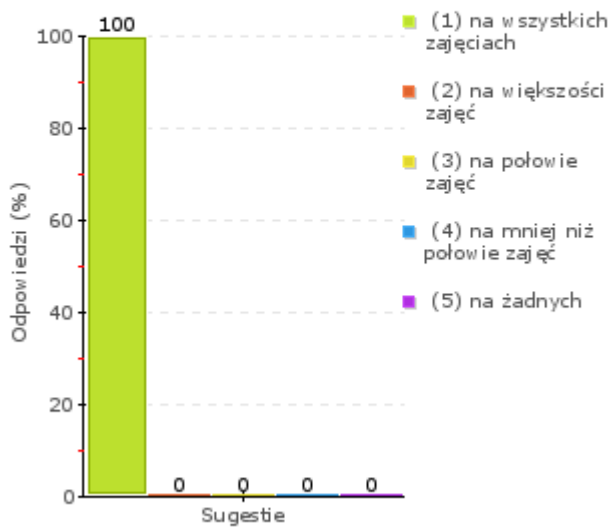
Liczebność: 25

Wykres 2j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność komunikowania się w języku ojczystym AN

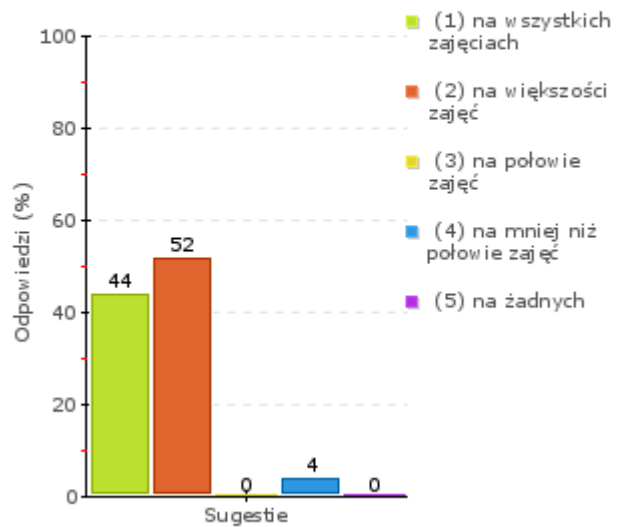
Liczebność: 25

Wykres 3j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa AN

Liczebność: 25

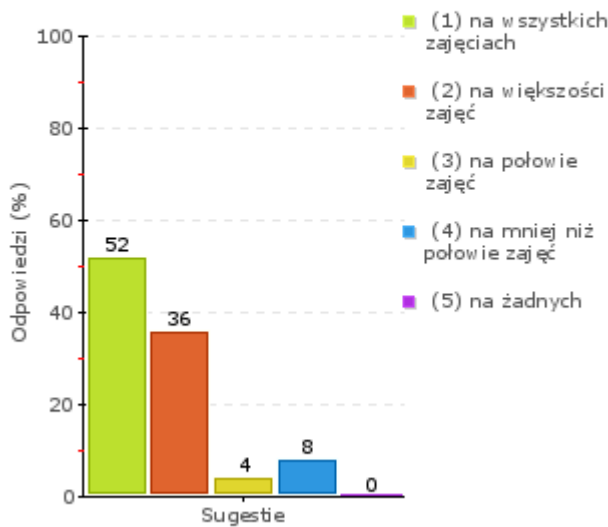

Wykres 4j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność pracy zespołowej AN

umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi AN

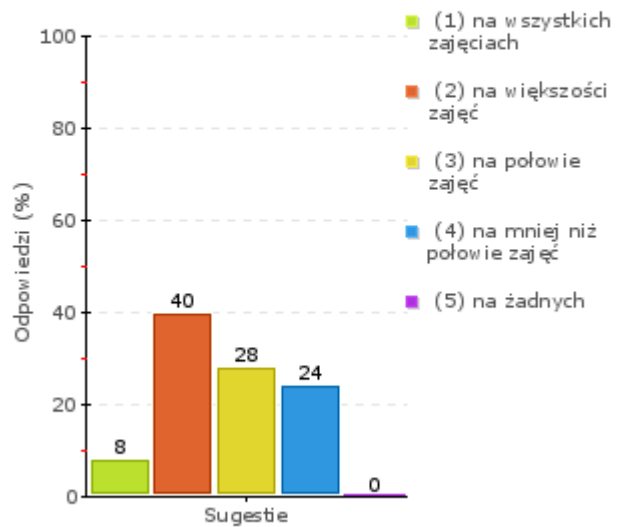
Liczebność: 25

Wykres 5j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów AN

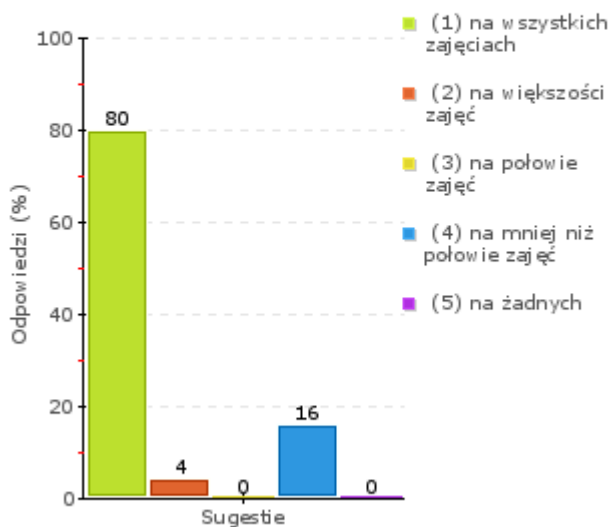
Liczebność: 25

Wykres 6j

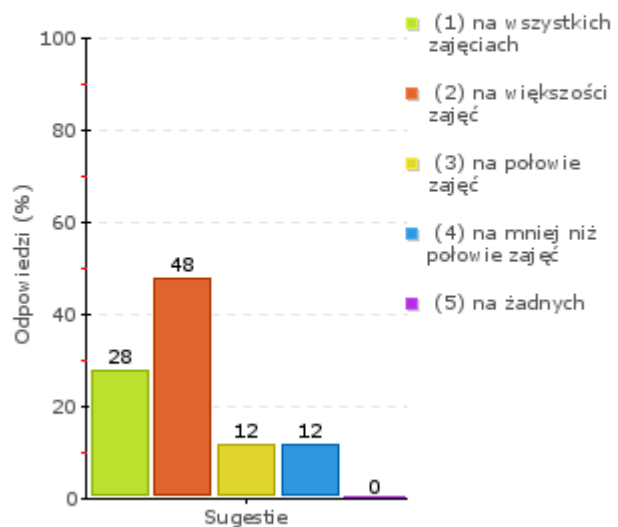
Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie matematyczne – umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym AN

Liczebność: 25

Wykres 7j

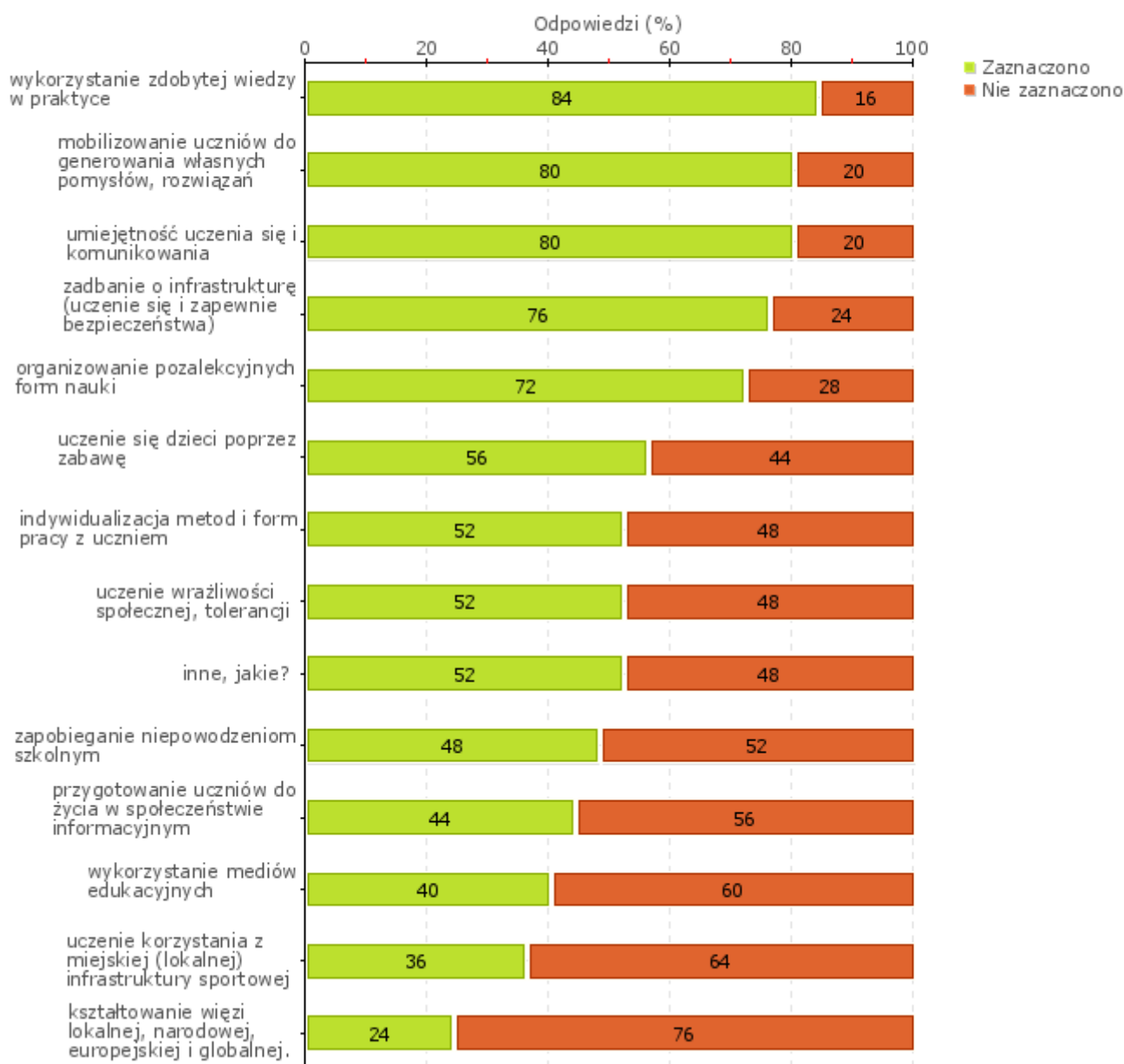
Liczebność: 25

Wykres 8j

Które z zalecanych sposobów i warunków realizacji podstawy programowej wykorzystuje Pan/i systematycznie? AN

Liczebność: 25

Wykres 1o

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Opisz, jak na lekcji uwzględniane są zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. [OZ] (7563)

Tab.1

Numer	Analiza
1	<p>"Uczniowie czynnie biorą udział w zdobywaniu wiedzy matematycznej, rozwiązują zadania tekstowe różnymi sposobami, samodzielnie dopatrują się związków i zależności między informacjami znajdującymi się w treści zadania. Nauczyciel indywidualizował proces nauczania poprzez dostosowanie zadań i metod pracy do potrzeb i możliwości uczniów, kształtował umiejętność rozwiązywania zadań i działań pamięciowych oraz uczył weryfikowania wyników. Nauczyciel dbał o poprawność języka matematycznego, ale dopuszcza prawo ucznia do popełnienia błędu - otrzymuje wsparcie i informację zwrotną". "Na lekcji języka polskiego uwzględniono zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej poprzez: motywowanie ucznia do aktywnego poznawania rzeczywistości, przyjaznego budowania spójnej wizji świata. Kształcono umiejętność uczenia się - czytania, pisanie, rozumowania, odbioru tekstów kultury, poprawność językową, słuchania oraz indywidualizowano proces edukacyjny poprzez stawianie zadań trudnych uczniom zdolnym oraz dostosowano stopień trudności zadań do potrzeb i możliwości uczniów mających trudności w nauce języka polskiego".</p> <p>"Uczniowie aktywnie słuchają tekstu czytanego przez nauczyciela, sami czytają i wyszukują informacje (czytanie, słuchanie). Uczniowie wyciągają wnioski z informacji zawartych w tekście (rozumowanie). Uczniowie redagują notatkę (pisanie). Uczniowie współpracują w grupach. Nauczyciel poprawia błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych uczniów Kształcenie umiejętności poprawnego mówienia i pisanie). Nauczyciel rozwija w uczniach ciekawość świata. Wyposaża ich w umiejętności niezbędne na kolejnych etapach edukacyjnych".</p>

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Które z zalecanych sposobów i warunków realizacji podstawy programowej wykorzystał/a Pan/i podczas tej lekcji? [WNPO] (7650)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	zdobywanie wiedzy matematycznej - umiejętność wykonywania działań pamięciowych, poprawność języka matematycznego, weryfikacja wyników
2	kształtowanie umiejętności rozwiązywania zadań tekstowych różnymi sposobami,
3	motywowanie uczniów do aktywnego uczenia się i komunikowania,
4	kształtowanie umiejętności poprawnego mówienia, słuchania, czytania, pisania, rozumowania, odbioru tekstów kultury
5	przyjazne budowanie spójnej wizji świata,
6	organizowanie zajęć zwiększających szanse edukacyjne uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności
7	zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego (prawo do popełnienia błędu, otrzymania wsparcia i informacji zwrotnej),
8	dostosowanie poziomu wymagań do indywidualnych możliwości uczniów
9	zapewnienie atmosfery życzliwości na lekcji
10	wykorzystanie wiedzy w praktyce

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz

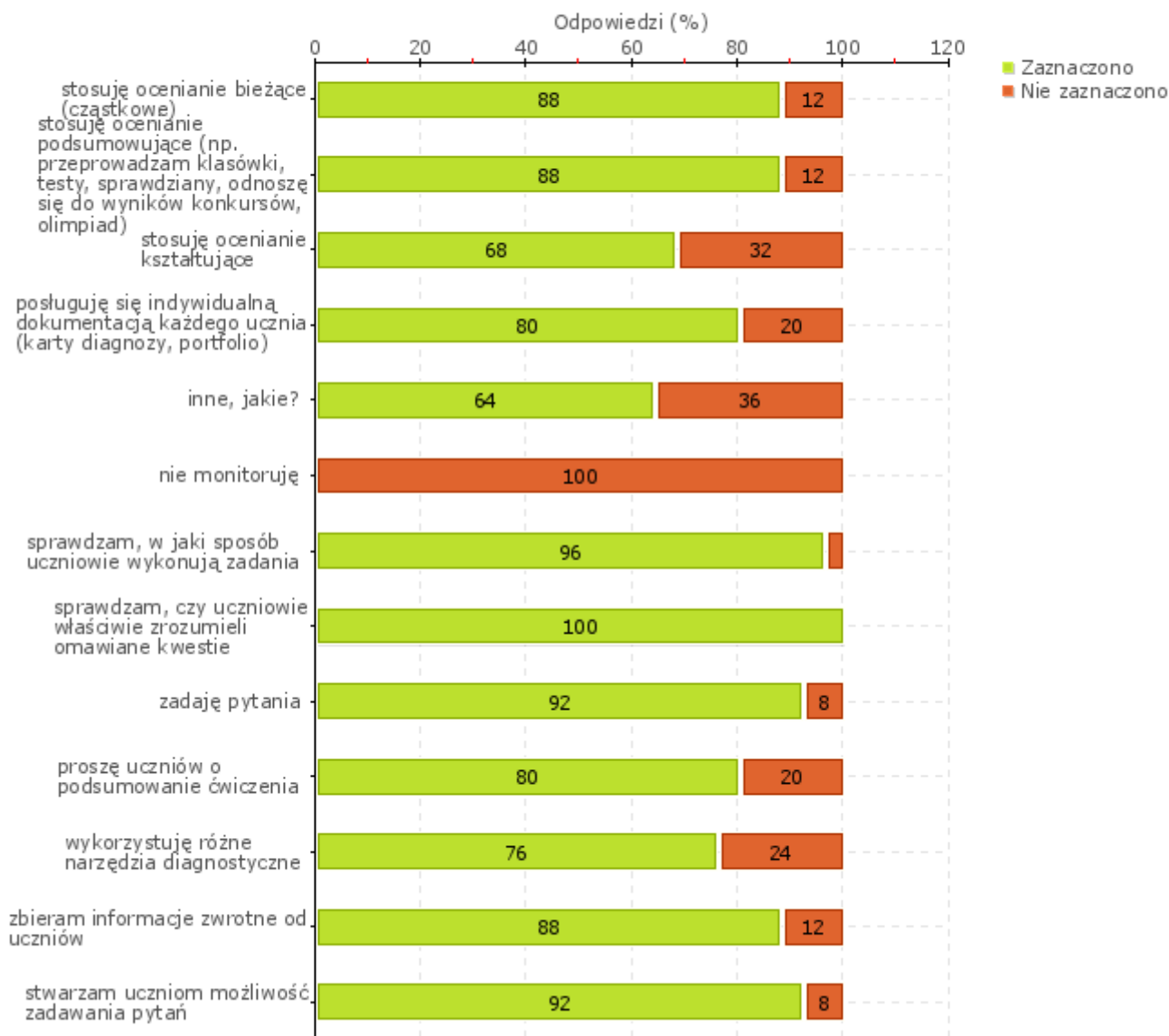
Nauczyciele monitorują i modyfikują osiągnięcia uczniów.

Ankietowani nauczyciele: wszyscy i prawie wszyscy (25/25) sprawdzają, czy uczniowie właściwie zrozumieli omawiane kwestie, (24/25) sprawdza, w jaki sposób uczniowie wykonują zadania; większość: (23/25) zadaje pytania, stwarza uczniom możliwość zadawania pytań; (22/25) stosuje ocenianie bieżące (częstkowe); stosuje ocenianie podsumowujące (np. przeprowadza klasówki, testy, sprawdziany, odnosi się do wyników konkursów, olimpiad; zbiera informacje zwrotne od uczniów; (20/25) posługuje się indywidualną dokumentacją każdego ucznia (karty diagnozy, portfolio); (19/25) wykorzystuje różne narzędzia diagnostyczne; (17/25) stosuje ocenianie kształtujące oraz wymieniają się opiniami w ramach zespołów nauczycielskich, realizują wskazania opinii i orzeczeń poradni psychologiczno - pedagogicznej, z pedagogiem, logopedą, współpracują z innymi instytucjami wspierającymi uczniów, współpracują z rodzicami - patrz wykres 1. Badani nauczyciele i obserwowane zajęcia potwierdzają powszechne stosowanie monitorowania i diagnozowania osiągnięć uczniów oraz wdrażanie adekwatnych wniosków z analiz. Wszyscy nauczyciele uczący w jednym oddziale (klasa IV) monitorują osiągnięcia uczniów w tej klasie i wykorzystują w swojej pracy wnioski z analizy osiągnięć uczniów

(tab. 1, tab.2).

W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia uczniów? AN

Liczebność: 25

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób monitorują Państwo osiągnięcia uczniów w tej klasie? [WNO] (9903)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	analizowanie wyników zewnętrznego badania "Testu Trzecioklasisty" (np. wyniki spr. Operon);
2	monitorowanie wyników diagnozy po I etapie edukacyjnym w IV klasie, na starcie – diagnoza z języka polskiego, matematyki, j. angielskiego, przyrody;
3	analiza ocen cząstkowych z poszczególnych przedmiotów; analiza ocen ze sprawdzianów, testów, odpowiedzi ustnych uczniów; uwzględnianie możliwości ucznia;
4	ważniejsze prace dziecka są udostępniane rodzicom na wszystkich spotkaniach klasowych i indywidualnych.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób wykorzystują Państwo w swojej pracy wnioski z analizy osiągnięć uczniów? [WNO] (9904)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	wykorzystują do dostosowania form i metod pracy na lekcjach do potrzeb i możliwości dzieci - dostosowano wymagania dla 10 uczniów z opinią poradni i 1 ucznia z orzeczeniem o potrzebie nauczania indywidualnego ze względu na zagrożenie z niedostosowaniem społecznym,
2	do indywidualizacji procesu nauczania uczniów zdolnych - proponuje się uczniom udział w zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania,
3	do wspierania uczniów z trudnościami dydaktycznymi organizuje się zajęcia wyrównawcze,
4	modyfikuje się ilość godzin lekcyjnych przeznaczonych na realizację wybranych tematów zawartych w rozkładach materiału,
5	więcej czasu poświęca się na ćwiczenia tych umiejętności, które słabiej wypadły podczas diagnozy klasy,
6	ćwiczy się techniki rozwiązywania testów, proponuje się uczniom udział w konkursach.

Obszar badania: Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych

Działania prowadzone przez szkołę wynikają z wniosków z monitorowania i przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się oraz odnoszenia przez uczniów sukcesów edukacyjnych.

Uczniowie w ankiecie wymienili osiągnięcia, z których są szczególnie zadowoleni w szkole i są to: dobre wyniki w nauce, osiągnięcia w zawodach sportowych, osiągnięcia w konkursach, uzyskane oceny, rozwijanie zainteresowań, podniesienie umiejętności. Z analizy danych zastanych wynika, że w ostatnich trzech latach szkoła uzyskała następujące wyniki sprawdzianu zewnętrznego w szóstej klasie, biorąc pod uwagę podstawowe wskaźniki i miary statystyczne, jak średni wynik punktowy, łatwość zestawu i wynik staninowy: w roku 2012 - średnia szkoły 21,66 (54,1%), stanin 5 średni; w roku 2013 - średnia szkoły 21,1 (52,75%) stanin 3 niski; w roku 2014 - średnia szkoły 23,68 (58,64%) stanin 4 niżej średni. Do czynników wpływających na wyniki sprawdzianu należą: opinie i orzeczenia poradni psychologiczno - pedagogicznej uczniów klas szóstych - w 2012 roku - 10 opinii i 2 orzeczenia, w 2013 roku - 15 opinii i 4 orzeczenia, w 2014 roku - 12 opinii i 3 orzeczenia. W świetle powyższych danych można zaobserwować wzrost efektów kształcenia. Porównując dwa ostatnie lata (wyniki z 2013r do wyników z 2014r) w zakresie standardu „czytanie”: 70% - 70%; „pisanie”: 50% - 53%; „ rozumowanie”: 43% - 55%; „korzystanie z informacji”: 60% - 59%; „wykorzystanie wiedzy”: 43% - 58%. Wzrost efektów kształcenia jest widoczny w zdecydowanej większości obszarów i we wzroście staninu o jeden punkt w porównaniu do średniej województwa. Szkoła podjęła wiele skutecznych działań na podstawie przeprowadzonych bieżących analiz. Przykładem podejmowanych działań dydaktycznych, zdaniem dyrektora, są: prowadzone przez nauczycieli zajęcia pozalekcyjne, które pozwalają rozwinąć potencjał intelektualny uczniów: z języka polskiego, matematyki, przyrody, historii, języka angielskiego, plastyki, muzyki oraz wychowania fizycznego - pływanie, siatkówka, piłka ręczna, piłka nożna. W czasie zajęć nauczyciele rozwijają zainteresowania uczniów i przygotowują do konkursów. Na wszystkich lekcjach nauczyciele ćwiczą umiejętność czytania ze zrozumieniem oraz wykorzystanie wiedzy w praktyce. Starannie dobierają metody i formy pracy, aby motywować uczniów do nauki. Zadają prace domowe, które zawsze w dniu następnym zostają sprawdzone oraz stosują "pytanie przy tablicy". Nauczyciele motywują uczniów do działania i kształtują odpowiednie postawy poprzez organizowanie prelekcji, warsztatów "Uwierz w siebie", prowadzą rozmowy indywidualne, spotkania i rozmowy z rodzicami, organizują "Akademię dla Wyróżnionych" oraz umieszczają informacje o osiągnięciach uczniów na gazetce szkolnej i stronie internetowej. Większość podejmowanych działań przyniosła zamierzone skutki, o czym świadczy dodatni przyrost wiedzy uczniów Szkoły Podstawowej nr 4 w roku 2014, jako jedynej szkoły w gminie, w stosunku do średniej województwa. Ponadto, uczniowie osiągają sukcesy w konkursach wiedzy: w konkursie matematycznym KANGUR 2014 uzyskali 8 wyróżnień; uczeń klasy VI zajął I miejsce w kategorii szkół podstawowych i III miejsce ex aequo w całym konkursie "Matematyczne Preteksty"; uczniowie klas szóstych uczestniczyli w projekcie "Matematyka innego wymiaru - matematyczne mistrzostwa Polski" i uzyskali: I i VIII miejsce w powiecie w kategorii szkół podstawowych; w Wojewódzkim Konkursie Interdyscyplinarnym uczeń szkoły zakwalifikował się do etapu rejonowego "Język polski z elementami historii" oraz do etapu rejonowego konkursu interdyscyplinarnego "Matematyka z elementami przyrody". Poprawiło się zachowanie uczniów, zwiększyło się zaangażowanie uczniów w życie

szoły i w prowadzone akcje charytatywne. Uczniowie zajęli: I miejsce w Turnieju Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego; III miejsce w Międzyszkolnym Konkursie "Niezapomniane Kobiety Śląska Cieszyńskiego"; uczennica szkoły zajęła I miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Grafiki Komputerowej "Malowanie na ekranie". W miejskich, powiatowych i rejonowych drużynowych zawodach pływackich – dziewczynki i chłopcy zajęli I miejsce; w mistrzostwa szkół podstawowych w pływaniu – dziewczynki i chłopcy I miejsce; w trójboju LA – chłopcy zajęli II miejsce.

Nauczyciele uczący w jednym oddziale twierdzą, że uczniowie IV klasy odnoszą sukcesy edukacyjne związane z podnoszeniem kompetencji opisanych w podstawie programowej. Sukcesy te udało się osiągnąć uczniom poprzez następujące działania nauczycieli: zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych, motywowanie i przygotowywanie uczniów do konkursów, dostarczanie uczniom materiałów do nauki, rozmowy z rodzicami, analizowanie możliwości i potrzeb uczniów oraz indywidualizację pracy na lekcji - patrz tab.1.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę wymienić sukcesy edukacyjne uczniów tej klasy związane z podnoszeniem kompetencji opisanych w podstawie programowej. Które z Państwa działań pozwoliły osiągnąć uczniom te sukcesy? [WNO] (7658)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	Uczennica kl 4a została finalistką konkursu wiedzy biblijnej "Jonasz".
2	Uczniowie klas 4 wzięli udział w pokonkursowej wystawie w bibliotece szkolnej "I ty możesz zostać autorem książki".
3	Sześcioro uczniów klas 4 brało udział w konkursie matematycznym "Kangur 2015", obie klasy uczestniczyły w "IV Światowym Dniu Tabliczki Mnożenia".
4	Uczniowie klas 4 uczęszczają na szkolne kółko Scrabble i przygotowują się do międzyszkolnego turnieju Scrabble.
5	W zakresie kompetencji porozumiewanie się w języku ojczystym- uczennica kl 4 b wzięła udział w konkursie literackim "Pozwólcie dzieciom błędzić i radośnie dążyć do poprawy" i zajęła w nim III miejsce.
6	Uczniowie klas 4 brali udział w jasełkach szkolnych.
7	Uczniowie brali udział we wspólnym śpiewaniu "Z Kolędą w świat" i w konkursie kolęd i pastorałek.
8	W zakresie kompetencji porozumiewanie się w języku obcym- chętni uczniowie uczestniczyli w szkolnym konkursie języka angielskiego o tematyce zimowej i świątecznej. Uczeń klasy 4a zajął w nim 3 miejsce.
9	Kontynuowana jest współpraca ze studentami w ramach programu AIESEC- jest to jedna z największych międzynarodowych organizacji studenckich

Numer	Treść odpowiedzi
10	W ramach kompetencji: sprawne posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi- uczniowie klasy 4 sprawnie posługują się technologiami na lekcjach zajęć komputerowych, języka obcego, przyrody, korzystają z centrum multimedialnego w bibliotece szkolnej.
11	W ramach poznawania własnych potrzeb edukacyjnych oraz uczenia się- klasy 4 brały udział w warsztatach czerpania papieru, żywej lekcji historii "Bogowie greccy" (przebierali się za greckich bogów), organizowali "Noc z misiem" dla uczniów klas 2 i 3.
12	Uczennica klasy 4a jest wokalistką szkolnego zespołu "Wake me up for the weekend".
13	Uczniowie klas 4 brali udział w lekcjach nauki jazdy na łyżwach pod okiem trenerów, ćwiczili na lodowisku miejskim transgraniczny program "Toeloop" MOSiR Cieszyn oraz w konkursach plastycznych "Wsi spokojna, wsi wesola".
14	Uczniowie przygotowują się do udziału w szkolnym konkursie historycznym "Drzewo genealogiczne".
15	Uczniowie przygotowują się do Międzynarodowego Konkursu Plastycznego "Pod-wodny świat", międzyszkolnego konkursu piosenki "Co babcia i dziadek śpiewali, kiedy byli mali" oraz Międzyszkolnego Konkursu Czytelniczego "Mikołajek i przyjaciele" - są to konkursy organizowane przez szkołę.
16	W ramach kompetencji praca zespołowa- uczniowie klasy IV osiągnęli: I miejsce w Turnieju Piłkarskim "Cieszyńskie Talenty" o puchar Burmistrza Miasta Cieszyna; II miejsca dziewcząt w sztafetowych biegach przełajowych szkół podstawowych, III miejsce w turnieju minipiłki nożnej szkół podstawowych - dwóch uczniów przyczyniło się do wygranej chłopców .
17	Uczniowie szkoły zdobyli w powiecie I miejsce (w turnieju minipiłki ręcznej i w turnieju minikoszykówki chłopców).
18	Uczniowie zdobyli I miejsce w drużynowych zawodach pływackich na szczeblu miejskim, powiatowym i rejonowym i zakwalifikowali się do etapu wojewódzkiego.
19	Uczniowie brali udział w akcjach charytatywnych zbieranie baterii, makulatury, kasztanów. Kl IVb zajęła 3 miejsce w akcji "Góra grosza".

Numer	Treść odpowiedzi
20	Powyższe sukcesy udało się osiągnąć dzięki następującym działaniom: organizowanie zajęć pozalekcyjnych, organizowanie konkursów i przygotowywanie uczniów do tych konkursów, motywowanie uczniów, dostarczanie uczniom materiałów do nauki, rozmowy z rodzicami, analiza możliwości i potrzeb uczniów oraz indywidualizowanie toku nauczania.

Obszar badania: Uczniowie odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy

---

Szkoła adekwatnie do potrzeb rozwija u uczniów umiejętności przydatne na kolejnym etapie kształcenia i rynku pracy.

Dyrektor i nauczyciele twierdzą, że ich szkoła adekwatnie do potrzeb rozwija umiejętności przydatne na kolejnym etapie kształcenia i rynku pracy takie, jak: umiejętność uczenia się, komunikacji, czytania ze zrozumieniem, korzystania z urządzeń multimedialnych, poprawnego wypowiadania się w mowie i piśmie, porozumiewania się w języku obcym, dbania o środowisko, odpowiedzialności, radzenia sobie ze stresem, kształci umiejętność autoprezentacji, umiejętności organizatorskie, współpracy w grupie, kreatywności i samodzielności w działaniu, formułowania wniosków, odkrywania swoich zainteresowań. Zdaniem nauczycieli, największy wpływ na kształtowanie tych umiejętności mają takie działania, jak: stosowanie aktywnych metod, systematyczna kontrola i ocena zadań, udział w konkursach szkolnych, międzyszkolnych i zawodach sportowych, angażowanie uczniów w organizację imprez i uroczystości szkolnych, udział uczniów w akcjach charytatywnych i społecznych, jak: „Sprzątanie świata”, zbieranie kasztanów i żołądki dla zwierząt na zimę, zbieranie baterii i nakrętek, „Świąteczna Paczka”, „Góra grosza”, zbiórka makulatury, akcja Unicef „Wszystkie kolory świata”, „Szkoło, pomóż i Ty”, zbiórka pieniędzy na rzecz Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych im. Róży Czackiej w Laskach, „Mleko z klasą”, „Owoce w szkole”, „Szkoła w ruchu”, „WF z klasą”.

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji

Stan oczekiwany:

W szkole ukierunkowanej na rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji podejmuje się różnorodne działania, dostosowane do specyfiki i potrzeb środowiska. Powinny być one oparte na diagnozie, a ich skuteczność poddawana refleksji. Ich elementem jest przeciwdziałanie dyskryminacji. Organizując procesy edukacyjne, nauczyciele indywidualizują nauczanie i wspierają uczniów.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Szkoła wspiera każdego ucznia po rozpoznaniu jego potrzeb i możliwości psychofizycznych, sposobów uczenia i sytuacji społecznej. Rodzice i uczniowie dobrze wypowiadają się o prowadzonych w szkole zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania, zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych oraz specjalistycznych dla dzieci wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju, czy pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Nie dostrzegają w szkole zachowań dyskryminacyjnych, ale wiedzą, że szkoła prowadzi działania profilaktyczne, antydyskryminacyjne. Szkoła współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i licznymi podmiotami świadczącymi pomoc i poradnictwo uczniom. Działania te wspierają uczniów adekwatnie do ich potrzeb i sytuacji społecznej. Nauczyciele indywidualizują proces edukacyjny uczniom wymagającym wsparcia oraz uczniom zdolnym. W opinii rodziców i uczniów, wsparcie jakie otrzymują ich dzieci w szkole jest adekwatne do potrzeb.

Obszar badania: W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia

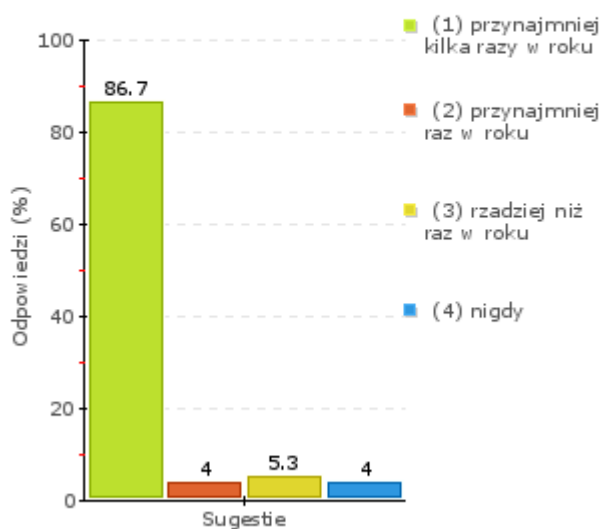
Szkoła wspiera każdego ucznia po rozpoznaniu jego potrzeb i możliwości psychofizycznych, sposobów uczenia i sytuacji społecznej.

Dyrektor podaje, że w jego szkole na 275 uczniów rozpoznano 127 wymagających wsparcia, a niektórzy uczniowie korzystają z kilku oferowanych form. Głównym powodem wsparcia jest: trudna sytuacja rodzinna – rodziny wielodzietne, niepełne, dysfunkcyjne (alkoholizm, bezrobocie, rodziny objęte nadzorem kuratora sądowego), trudna sytuacja materialna rodziny, trudna sytuacja życiowa uczniów – pobyt w Domu Dziecka, pobyt w rodzinie zastępczej, zdarzenia losowe – zmiana miejsca zamieszkania i środowiska edukacyjnego, uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, niedosłyszający, autyzm), uczniowie o potrzebie nauczania indywidualnego ze względu na zagrożenie niedostosowaniem społecznym, uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej ze względu na różne deficyty rozwojowe, uczniowie przewlekle chorzy – astma, choroba serca.

W roku szkolnym 2014/2015 uruchomiono dla 54 uczniów program wspierania ze względu na specjalne potrzeby edukacyjne. Ankietowani rodzice twierdzą, że nauczyciele rozmawiają z nimi o możliwościach i potrzebach kilka razy w roku (65/75), przynajmniej raz w roku (3/75), rzadziej niż raz w roku (4/75), nigdy (3/75) - wykres1j. Nauczyciele uczący w klasie IV podają, że rozpoznają najważniejsze potrzeby rozwojowe: społeczne, w tym - współzycie w grupie, uczenie się dobrej organizacji pracy, sposobów spędzania czasu wolnego, potrzeby działania, współzawodnictwa; potrzeby poznawcze - potrzeba uczenia się, zdobywania wiedzy, potrzeba udziału w zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania, brania udziału w konkursach, wycieczkach, uroczystościach; potrzeby emocjonalne - potrzeba poczucia akceptacji, przyjaźni, miłości, bezpieczeństwa, empatii, przeżywania, dowartościowania, otwartości w kontaktach (np. zaufanie, zwracanie się). Sposoby rozpoznawania możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych uczniów tej klasy i określa tabela 1.

Czy nauczyciele rozmawiają z Panią/Panem o możliwościach i/lub potrzebach Pani/Pana dziecka? AR

Liczebność: 75

Wykres 1j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób rozpoznają Państwo możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów w tej klasie? [WNO] (7040)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	nauczyciele rozpoznają potrzeby i możliwości rozwojowe uczniów poprzez: obserwację ich zachowań (na lekcji, na przerwach, podczas wyjść poza szkołę, podczas dłuższych wycieczek);
2	na podstawie wywiadu z rodzicami oraz analizy sytuacji rodzinnej;
3	na podstawie dokumentów dotyczących dziecka (opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, wyniki badań lekarskich itp.), pozyskiwanie i wykorzystywanie informacji od wychowawców uczniów z poprzednich lat,
4	na podstawie ankiet wypełnianych przez dzieci,
5	na podstawie organizowania konkursów i zajęć dodatkowych.

Obszar badania: Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia

Rodzice i uczniowie dobrze wypowiadają się o prowadzonych w szkole zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania, zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych oraz specjalistycznych dla dzieci wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju, czy pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

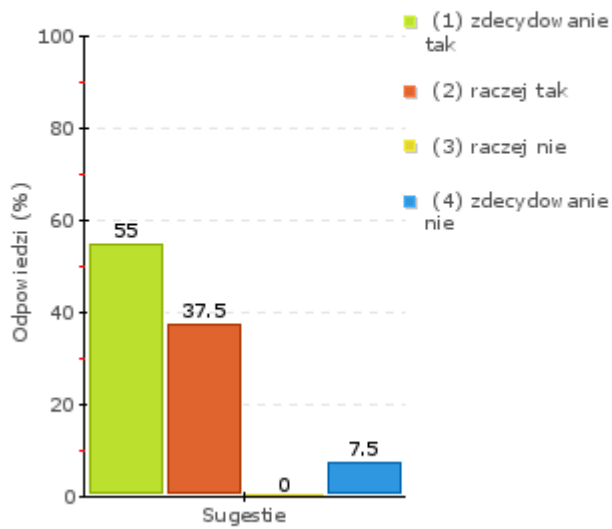
Dyrektor podaje, że tworząc ofertę edukacyjną priorytetem szkoły jest: zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków, dążenie do podnoszenia wyników osiąganych przez uczniów podczas sprawdzianów zewnętrznych; umożliwianie uczniom rozwoju zainteresowań i uzdolnień (plastycznych, muzycznych, teatralnych i innych); poszerzenie oferty zajęć dodatkowych oraz zajęć pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami dzieci; stwarzanie uczniom warunków do osiągania optymalnych wyników w nauce; tworzenie klimatu wychowawczego sprzyjającego harmonijnemu rozwojowi uczniów; podejmowanie działań, które dają słabszym uczniom szansę na wyrównanie ewentualnych braków, a w tym: indywidualizacja pracy z uczniem, sprawowanie opieki świetlicowej oraz prowadzenie zajęć odpowiednich do potrzeb i możliwości psychofizycznych dziecka; współdziałanie z rodziną poprzez udzielanie jej wszechstronnej pomocy psychologiczno – pedagogicznej; współpraca z publicznymi placówkami psychologiczno – pedagogicznymi; nauka i doskonalenie języków obcych; upowszechnianie i dostęp do technologii komputerowej oraz udostępnianie nowoczesnych środków medialnych podczas zajęć; wzbogacanie i wykorzystywanie pomocy dydaktycznych do efektywnej pracy z dzieckiem; bogata infrastruktura sportowa, każdy uczeń kończący szkołę posiada kartę rowerową i kartę pływacką oraz jest

przeszkolony z udzielania pierwszej pomocy. Dyrektor twierdzi, że w zajęciach nie uczestniczy około 45 uczniów. Są to uczniowie z różnych klas. Część z nich realizuje swoje pasje poza szkołą (szkoła muzyczna, basen, kluby sportowe, zajęcia w obiektach MOSiR-u, szkoły językowe, zajęcia w Domu Kultury). Często są to uczniowie z klas o profilu sportowym, którzy realizują zwiększoną ilość godzin wychowania fizycznego i są obciążeni dużym wysiłkiem fizycznym, ale jest też grupka dzieci, które nie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych, ponieważ rodzice nie wyrazili zgody. Podaje również, że uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wspierani są poprzez takie działania, jak: dostosowanie warunków oraz form i sposobów pracy na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych oraz sprawdzanie szóstoklasisty; indywidualizację procesu nauczania; organizowanie zajęć specjalistycznych zależnych od potrzeb, możliwości i wskazań poradni psychologiczno - pedagogicznej (zajęcia korekcyjno - kompensacyjne dla uczniów z deficytami rozwojowymi w sferze percepcyjno - motorycznej i emocjonalno - społecznej: 53 uczniów; zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów z zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne: 16 uczniów; nauczanie indywidualne dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym, posiadającym orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego: 2 uczniów; zajęcia logopedyczne dla uczniów z zaburzeniami mowy: 17 uczniów; zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnieniu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej dla danego etapu edukacyjnego: 46 uczniów; zajęcia przygotowujące do sprawdzianu szóstoklasisty z języka polskiego, angielskiego, matematyki: 49 uczniów; zajęcia rewalidacji indywidualnej dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego: 3 uczniów; zajęcia z psychologiem szkolnym dla uczniów wymagających wsparcia psychologicznego z różnych przyczyn: 29 uczniów; zajęcia dla uczniów, którzy z powodu zmiany miejsca zamieszkania (np. zagranicą, inne miasto w Polsce) mają trudności w posługiwaniu się językiem polskim i mają braki w wiadomościach i umiejętnościach wynikających z obowiązującej podstawy programowej: 2 uczniów; zajęcia mające na celu wsparcie uczniów ze szczególnymi zdolnościami, które dają możliwość rozwoju oraz osiąganie sukcesów w różnych konkursach i zawodach: Teatrzyk „ Pod czwórka”, kółka artystyczne, muzyczne, kółko języka angielskiego, plastyczne, historyczne, Koło Asystentów Bibliotecznych, SKS na basenie, sali gimnastycznej, tenisa stołowego: 32 uczniów. Pomocą i wsparciem objęci są także rodzice tych uczniów, którzy mają możliwość konsultacji, porady, rozmowy z pedagogiem, psychologiem, terapeutą pedagogicznym, socjoterapeutą, logopedą i w ramach comiesięcznych konsultacji dla rodziców, oprócz wywiadówek z wychowawcami i nauczycielami przedmiotowymi. Od tego roku szkolnego funkcjonuje również dziennik elektroniczny, który ułatwia komunikację na linii rodzic - nauczyciel.

Ankietowani rodzice i uczniowie dobrze wypowiadają się o zajęciach pozalekcyjnych. Większość (65/75) ankietowanych rodziców twierdzi, że zajęcia pozalekcyjne są dostosowane do potrzeb (3/75) mówi, że są raczej dostosowane, (4/75) jest przeciwnego zdania, (5/75) twierdzi, że są niedostosowane, a (1/75) nie wie. Podobnie wypowiada się większość (34/40) ankietowanych uczniów klasy V na temat zajęć pozalekcyjnych twierdząc, że są zdecydowanie interesujące i raczej interesujące, a pozostali twierdzą odwrotnie; Ci sami uczniowie (37/40) twierdzą, że w ich szkole są zajęcia pozalekcyjne, które pomagają im w nauce, a pozostali są odmiennego zdania (wykres 1j, 2j, 3j) . Nauczyciele uczący w jednym oddziale (klasa IV) rozpoznają potrzeby i możliwości uczniów i wyciągają wnioski do pracy z klasą - patrz tabela 1. Przykłady działań przedstawia (tab.2).

Pomyśl o tym, w jaki sposób nauczyciele pomagają Ci się uczyć. Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami?
W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które pomagają mi w nauce. AMS

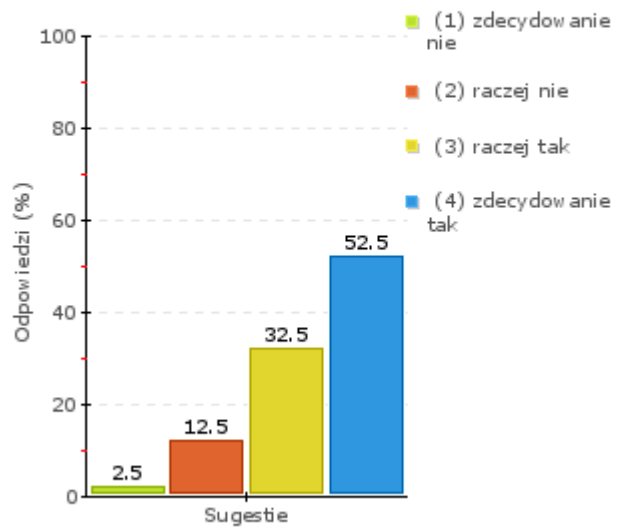
Liczebność: 40

Wykres 1j

W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które mnie interesują. AMS

Liczebność: 40

Wykres 2j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie wnioski płyną z prowadzonego przez Państwa rozpoznania potrzeb, możliwości uczniów dla pracy z klasą? Jak te wnioski wykorzystują Państwo? [WNO] (7042)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	Organizować różnorodne zajęcia pozalekcyjne i indywidualizować potrzeby edukacyjne uczniów - organizuje się zajęcia wyrównawcze z języka polskiego i matematyki, zajęcia terapii pedagogicznej, spotkania z pedagogiem, psychologiem oraz socjoterapeutyczne na terenie szkoły. Indywidualizuje się proces nauczania.
2	Przygotowywać uczniów do sprawdzianu i pisanie testów - w oparciu o analizę wyników diagnozy klasy IV i umiejętności badanych na sprawdzianie po klasie III podjęto działania mające na celu poprawę tych umiejętności, które wypadły słabo, wskazano uczniom standardy, które wypadły dobrze.
3	Organizować wyjazdy , wycieczki, wyjścia - organizowany jest rajd szkolny, wycieczki klasowe, wyjścia klasy do Książnicy Cieszyńskiej, kina, wyjazd do Teatru Banialuka w Bielsku Białej, organizuje się wycieczki zagraniczne (szlakiem Najpiękniejszych Jaskiń Morawskiego Krasu, do Rimini we Włoszech).
4	Organizować konkursy - nauczyciele szkoły organizują: "Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia", "Kangur- 2015", konkurs "Mistrz Rachunków", konkurs z języka polskiego "Mistrz Ortografii" i szkolny etap konkursu "Bezbledny w oblednym Cieszynie", konkurs z języka angielskiego o tematyce zimowej i bożonarodzeniowej, szkolne konkursy: z języka angielskiego "Macmillan Primary School Tournament", historyczny "Drzewo genealogiczne", muzyczne "Z Kolędą w świat", "Konkurs Kolęd i Pastorałek", Międzyszkolny Konkurs Piosenki "Co babcia i dziadek śpiewali, kiedy byli mali", Międzyszkolny Konkurs Czytelniczy "Mikołajek i Przyjaciele", Międzynarodowy Konkurs Wiedzy Biblijnej "Jonasz" , Międzynarodowy Konkurs Plastyczny "Pod-wodny Świat" oraz szkolne i pozaszkolne zawody sportowe w pływaniu, zawody piłki nożnej "Szkolne Euro".

Numer	Treść odpowiedzi
5	<p>Wnioski z analizy potrzeb społecznych, to: uczyć spędzania czasu wolnego, współdziałania w grupie, zdrowej rywalizacji, rozbudzać zainteresowania sportowe, organizować szkolne i pozaszkolne zawody sportowe w pływaniu, zawody piłki nożnej "Szkolne Euro"; organizować spotkania ze sportowcami (odwiedzili szkołę koszykarze II Ligii), wyjścia na lodowisko, andrzejki, karnawał; uczyć pomagania innym poprzez udział uczniów w akcjach charytatywnych: "Góra Grosza", paczka świąteczna dla MOPS, pomoc dzieciom niewidomym w Laskach, zbiórka zakrętek, kasztanów, makulatury; dbać o zaspokojenie potrzeby akceptacji uczniów, planować działania wychowawcze i profilaktyczne (uczniowie klasy IV byli w tym roku szkolnym na warsztatach integracyjnych organizowanych w Gimnazjum nr 3), dla uczniów z zaburzeniami w zachowaniu zaproponowano zajęcia socjoterapeutyczne, spotkania z psychologiem i pedagogiem; uczniowie klas IV brali udział w tym roku szkolnym w przedstawieniu profilaktycznym "Retusz"; dbać o bezpieczeństwo uczniów, stale monitorować zachowanie uczniów, eliminować niepożądane zachowania uczniów, podczas zajęć z wychowawcą bardzo często omawiać się kwestie bezpieczeństwa; organizować spotkania ze strażnikiem miejskim w ramach akcji "Bezpieczne Ferie"; brać udział w warsztatach udzielania pierwszej pomocy, np. "Miasteczko Zdrowia", tworzyć gazetki na temat bezpieczeństwa na korytarzach szkoły i w salach; dowartościowywać uczniów pozytywnymi wzmocnieniami poprzez przydzielanie stypendiów naukowych, stypendiów sportowych, wyróżnieniem podczas "Akademii dla Wyróżnionych" (za naukę, zachowanie lub inne osiągnięcia) , pochwałami na forum klasy.</p>

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Które z Pana/i działań na lekcji wynikały z wcześniejszego rozpoznania potrzeb, możliwości poszczególnych uczniów? Proszę podać przykłady. [WNPO] (7959)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	przygotowanie zadań dodatkowych dla uczniów, którzy pracują znacznie szybciej od innych
2	częste rozwiązywanie zadań tekstowych i otwartych na lekcji
3	nagradzanie uczniów pochwałą słowną, plusami, jako działanie motywujące
4	tworzenie przyjaznej atmosfery
5	zapoznanie się z opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej
6	indywidualne podejście do każdego ucznia
7	stosowanie na lekcjach wniosków z analizy sprawdzianu zewnętrznego
8	praca z uczniami w grupach - uspołecznianie uczniów
9	stosowanie metod aktywizujących
10	kształcenie umiejętności wypowiedzania się w mowie i piśmie
11	umiejętność współpracy

Obszar badania: W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki

Rodzice i uczniowie nie dostrzegają w szkole zachowań dyskryminacyjnych, jednak w związku z możliwością ich zaistnienia, szkoła prowadzi działania profilaktyczne, antydyskryminacyjne.

W opinii dyrektora i nauczycieli w szkole nie spotyka się przypadków dyskryminacji. Szkoła prowadzi działania antydyskryminacyjne: nauczyciele realizują program profilaktyczny, omawiają zasady wzajemnego szacunku, tolerancji na apelach szkolnych, na lekcjach wychowawczych, na języku polskim, na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej zgodnie z założeniami programu profilaktyki i programu wychowawczego. Działania antydyskryminacyjne adresowane są do wszystkich uczniów, program ten realizują wszyscy nauczyciele. Ponadto realizowany jest przez Komendę Policji w Cieszynie program „Cyberorzemoc” adresowany do uczniów klasy VI na spotkaniach z policjantem; w ramach programu profilaktycznego i wychowawczego szkoła realizuje pogadanki antydyskryminacyjne na godzinach wychowawczych przez pedagoga, psychologa lub wychowawcę z wykorzystaniem takich dokumentów, jak: „Prawa człowieka”, „Prawa dziecka”, „Statut szkoły”, „Konstytucja RP”. W pogadankach tych uczestniczą uczniowie klas IV-VI. Z materiałów tych korzystają także nauczyciele klas I-III w sposób wybiórczy na lekcjach edukacji wczesnoszkolnej. Uczniowie szkoły biorą udział w warsztatach, prelekcjach, pogadankach, przedstawieniach profilaktycznych w szkole i poza nią. Szkoła realizuje programy profilaktyczne, akcje charytatywne. W tym i w poprzednim roku szkolnym były prowadzone profilaktyczne działania antydyskryminacyjne - patrz tabela 1. Rodzice w wywiadzie podają, że nie dostrzegają, ani nie słyszeli

o przypadkach dyskryminacji wśród uczniów, dotyczących zamożności, pochodzenia, płci czy innej. W szkole były przypadki powrotów do Polski dzieci z różnych krajów, różnego koloru skóry, czy dzieci niepełnosprawnych, ale nie było przypadków dyskryminacji. Nauczyciele i psycholodzy rozmawiali z uczniami o tolerancji, o równym traktowaniu każdego człowieka, o kulturze współżycia w grupie, o szacunku do drugiego człowieka, o przyjaźni, empatii. Nauczyciele wspierają dzieci niepełnosprawne. Rodzice twierdzą, że zawsze w okresie świątecznym wszyscy uczniowie (mimo różnych wyznań - ewangelicy i katolicy) śpiewają wspólnie kolędy, uczestniczą razem na lekcjach religii obu wyznań. Rodzice uczniów klas I-III wspólnie ustalili, że ich dzieci będą nosiły jednakowe mundurki (dziewczynki fartuszek, a chłopcy jednakowe bluzy). Wszyscy uczniowie szkoły realizują tematykę zdrowego odżywiania, zwracają uwagę na zdrowy asortyment w sklepiku szkolnym, nauczyciele rozmawiają o tym z rodzicami, omawiają tematykę "Wiem co jem". Rada rodziców uchwała program wychowawczy i program profilaktyczny, dzieci z każdej klasy jadą całym zespołem na wycieczkę, dla potrzebujących dzieci razem z rodzicami organizują paczki świąteczne. Rodziny integrują się podczas corocznych rajdów organizowanych jesienią dla całej szkoły, a istotą tych rajdów jest to, że starsze dzieci opiekują się młodszymi. Uczniowie w wywiadzie podają, że w ich szkole wszyscy nauczyciele traktują uczniów tak samo. Nauczyciele sprawiedliwie oceniają, na lekcji można zadawać pytania, nauczyciele pomagają w zrozumieniu tematu, podchodzą do uczniów mających problem z rozwiązaniem samodzielnie zadania.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy w tym i poprzednim roku szkolnym były prowadzone profilaktyczne działania antydyskryminacyjne? Jakie działania były podejmowane w szkole? [WN] (6547)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	zapoznanie uczniów z Konwencją Praw Dziecka; przestrzeganie zasad wzajemnego szacunku i tolerancji w szkole
2	realizacja Szkolnego Programu Profilaktycznego i Szkolnego Programu Wychowawczego na zajęciach edukacyjnych w klasach 1-3, na lekcjach wychowawczych w klasach 4-6, na zajęciach świetlicowych i bibliotecznych;
3	dla klas 1-3 i 4-6 prowadzono warsztaty i przedstawienia profilaktyczne (spektakl Teatru „Inspiracje” z Krakowa „Wyjść poza schemat”, projekt Stowarzyszenia Cieszyńskiej Młodzieży Twórczej „Bajkowy Świat Teatru Lalek”, warsztaty „Lodowe miasto” i „W krainie bajtów” w ramach Szkoły Wczesnej Profilaktyki organizowanej przez MOPS w Cieszynie oraz zajęcia tematyczne w Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii „Kontakt” w Cieszynie);
4	rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami na temat zdrowego odżywiania (udział w programie „Żywnie na wagę zdrowia”)

Numer	Treść odpowiedzi
5	uczenie zasad tolerancji religijnej poprzez organizowanie wspólnych imprez (m.in.: wigilijki, Konkurs Biblijny „Jonasz” o charakterze ekumenicznym, wspólne kolędowanie „Z Kolędą w świat”, konkurs kolęd i piosenek religijnych, udział w obchodach żydowskiego święta Chanuka)
6	uczestnictwo w Projekcie Krokus, zapoznającym uczniów z Holocaustem, dyskryminacją, uprzedzeniem i nietolerancją;
7	poznawanie kultur innych narodów (udział w programie AIESEC Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielska-Białej),
8	udział biblioteki w projekcie e-Twinning „My interests. My passions” ze szkołami z Turcji i Grecji
9	udział w akcjach charytatywnych i społecznych („Sprzątanie świata”, „Świąteczna Paczka”, „Góra Grosza”, zbiórka makulatury, kasztanów, żołądki, baterii i nakrętek,
10	udział w akcji Unicef „Wszystkie kolory świata” - Certyfikat Społecznie Zangażowanej Placówki,
11	udział w programach „Zaświeć na niebiesko dla autyzmu”, „Szkoło, pomóż i Ty”,
12	akcja charytatywna na rzecz Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych w Laskach
13	książki beletrystyczne dostosowane do tematyki zajęć oraz literatura fachowa

Obszar badania: Szkoła lub placówka współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną

Szkoła współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i licznymi podmiotami świadczącymi pomoc i poradnictwo uczniom, a także udział w uroczystościach. Działania prowadzone wspólnie z podmiotami wspierającymi uczniów są adekwatne do ich potrzeb i sytuacji społecznej.

Podczas wywiadu dyrektor i nauczyciele przedstawili instytucje odpowiedzialne za wspomaganie dzieci i młodzieży, z którymi współpracuje szkoła (tab.1). Stwierdzili, że w ramach tej współpracy, prowadzone są następujące działania: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Cieszynie i Skoczowie wspiera działania nauczycieli w zakresie diagnozowania przyczyn trudności w nauce lub problemów wychowawczych uczniów; Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie - Zespół ds. Nietletnich pomaga nauczycielom w kwestiach bezpieczeństwa, agresji i odpowiedzialności karnej nieletnich oraz w sytuacjach wymagających interwencji; Sąd Rejonowy w Cieszynie - Wydział III Rodzinny i Nietletnich oraz Ośrodek Kuratorski przy Sądzie Rejonowym w Cieszynie zwraca się do wychowawców i pedagoga szkolnego o wydanie opinii dotyczących funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym; Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goleszowie oraz Fundacja „Łatka na głodny brzuszek” w Bielsku-Białej finansują obiady dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie organizuje warsztaty profilaktyczne dla dzieci w ramach Szkoły Wczesnej Profilaktyki oraz umożliwia pedagogowi szkolnemu i wychowawcom udział w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; Towarzystwo Przyjaciół Dzieci organizuje pomoc finansową i materialną (m. in.: paczki mikołajkowe, dofinansowanie obiadów, wycieczek, wypoczynku letniego i zimowego, wyjść do kina, teatru). Straż Miejska w Cieszynie wspiera działania nauczycieli poprzez organizowanie pogadarek na temat bezpiecznych zachowań uczniów w czasie ferii zimowych i wakacji letnich; Urząd Miasta Cieszyna pomaga w organizacji i dofinansowaniu konkursów szkolnych, międzyszkolnych i międzynarodowych oraz zawodów sportowych. Pedagog szkolny i wychowawcy inicjują spotkania z przedstawicielami opiekunów prawnych wychowanków Państwowego Domu Dziecka w Cieszynie. Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii „Kontakt” w Cieszynie zapewnia dzieciom udział w zajęciach terapeutycznych, profilaktycznych i artystycznych (warsztaty komputerowe, fotograficzne, ceramiczne, plastyczne, teatralne, taneczne) oraz poradnictwo prawne i psychologiczne dla rodziców. Stowarzyszenie Cieszyńskiej Młodzieży Twórczej umożliwia dzieciom udział w projektach o charakterze artystycznym (m.in. „Tajemnice przyrody”, „Ptaki Cieszyna”) oraz profilaktycznym (m.in. Bajkowy Świat Teatru Lalek). Współpraca z Instytutem Muzyki na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Śląskiego polega na realizowaniu przez studentów „żywych” lekcji muzyki w szkole, natomiast z pracownikami naukowymi Instytutu Sztuki na współorganizacji międzynarodowego konkursu plastycznego (V edycja). Studenci Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego, Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach, Studium Wychowania Fizycznego w Raciborzu i Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Cieszynie realizują na terenie szkoły praktyki studenckie (miesięczne i całoroczne). Państwowa Szkoła Muzyczna im. I. Paderewskiego w Cieszynie organizuje pokazy umiejętności instrumentalnych i wokalnych swoich wychowanków na terenie szkoły; Cieszyńskie Towarzystwo Muzyczne przeprowadza cykliczne lekcje

edukacyjne, „Spotkania z muzyką” prezentujące różnorodne instrumenty, epoki i style muzyczne; Cieszyński Uniwersytet Dziecięcy (CUD) proponuje uczniom udział w warsztatach i wykładach z różnych dziedzin nauki; Związek Harcerstwa Polskiego w Cieszynie umożliwia uczniom udział w zbiórkach zuchów i harcerzy organizowanych na terenie szkoły; Zamek Cieszyn udostępnia pomieszczenia na wernisaż prac nagrodzonych w organizowanym przez szkołę międzynarodowym konkursie plastycznym, (V edycja), a także umożliwia uczniom udział w imprezie „Skarby z cieszyńskiej tróły” (m.in. wspólne śpiewanie pieśni regionalnych na cieszyńskim rynku). Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” umożliwia uczniom udział w warsztatach, konkursach (np. „Wycinanki, wystrzyganki”, „Siwy mróz”), koncertach, spektaklach (np. „Podróż z EFESiem”), zajęciach pracowni i zespołów artystycznych oraz sekcjach zainteresowań (m.in. szachowej), a także udostępnia salę koncertową na akademię dla wyróżnionych uczniów; Muzeum Śląska Cieszyńskiego i Muzeum Drukarstwa proponują uczniom „żywe” lekcje muzealne, wystawy tematyczne i warsztaty graficzne; Książnica Cieszyńska umożliwia uczniom udział w zajęciach bibliotecznych i wystawach okolicznościowych, warsztatach czerpania papieru oraz w grze miejskiej w ramach „Nocy Muzeów”; W Bibliotece Miejskiej w Cieszynie dzieci uczestniczą w tematycznych zajęciach bibliotecznych i warsztatowych, spotkaniach z pisarzami (m.in. Łukasz Wierzbicki, Beata Ostrowicka, Grzegorz Kasdepke, Agnieszka Frączek) oraz akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, poza tym biblioteka szkolna współpracuje z Oddziałem dla dzieci przy realizacji międzyszkolnego konkursu czytelniczego klas 4-6 oraz korzysta z zasobów Biblioteki Miejskiej w ramach depozytu książkowego dostępnego na terenie szkoły; Dzieci korzystają z oferty Kina „Piaś” w Cieszynie w roku szkolnym oraz podczas organizowanego przez szkołę wypoczynku zimowego i letniego; Teatr Baniałuka w Bielsku-Białej i Teatr im. Adama Mickiewicza w Cieszynie umożliwiają dzieciom udział w spektaklach teatralnych oraz warsztatach, ponadto szkolny zespół teatralny „Pod Czwórką” uczestniczy co roku w Przeglądzie Twórczości Artystycznej Szkół Podstawowych i Gimnazjów „Szkolna Ławka Artystyczna” w cieszyńskim teatrze; Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Cieszynie organizuje zajęcia sportowe na lodowisku oraz proponuje szkole udział w ciekawych projektach (w tym roku szkolnym był to transgraniczny program "Toeloop", czyli zajęcia na lodowisku pod okiem instruktorów łyżwiarstwa figurowego); Nadleśnictwo Wisła Czarne co roku zaprasza uczniów do udziału w akcji zbierania kasztanów i żołądź dla zwierząt na zimę; Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Beskid Śląski” w Cieszynie organizuje dla uczniów górskie rajdy „Pożegnanie lata” i „Powitanie wiosny” oraz konkurs plastyczny pod hasłem „Poznajemy pomniki przyrody w Cieszynie”. Wszystkie wymienione działania są adekwatne do potrzeb uczniów. Współpraca ta jest wynikiem analizy potrzeb i zainteresowań uczniów; prowadzonej na podstawie rozmów z uczniami podczas lekcji wychowawczych, z rodzicami na zebraniach klasowych, analizy procesu nauczania i ankiet przeprowadzanych przez studentów Uniwersytetu Śląskiego. Zdaniem partnerów: dyrektora Szkoły Muzycznej w Cieszynie, dyrektora Przedszkola Nr 4 w Cieszynie, przedstawicieli: Biblioteki Miejskiej w Cieszynie, Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach Wydziału Artystycznego w Cieszynie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Cieszynie, Domu Dziecka w Cieszynie (dwóch przedstawicieli), Sądu Rejonowego w Cieszynie, Hufca ZHP Ziemi Cieszyńskiej, Straży Miejskiej w Cieszynie - szkoła odnosi wiele korzyści dzięki współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi w lokalnym środowisku (tab.2).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę wymienić instytucje odpowiedzialne za wspomaganie dzieci i młodzieży, z którymi współpracuje szkoła. [WN] (7049)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Cieszynie i Skoczowie,
2	Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie - Zespół ds. Nieletnich,
3	Sąd Rejonowy w Cieszynie - Wydział III Rodzinny i Nieletnich,
4	Ośrodek Kuratorski przy Sądzie Rejonowym w Cieszynie,
5	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie,
6	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goleszowie,
7	Fundacja „Łatka na głodny brzusek” w Bielsku-Białej,
8	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
9	Straż Miejska w Cieszynie,
10	Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Muzeum Drukarstwa w Cieszynie,
11	Urząd Miasta Cieszyna - Wydział Edukacji,
12	Państwowy Dom Dziecka w Cieszynie,
13	Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii „Kontakt” w Cieszynie,
14	Stowarzyszenie Cieszyńskiej Młodzieży Twórczej,
15	Uniwersytet Śląski w Cieszynie, Wydział Artystyczny - Instytut Muzyki, Instytut Sztuki,
16	Uniwersytet Rzeszowski - Wydział Pedagogiczny,
17	Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach,
18	Studium Wychowania Fizycznego w Raciborzu,
19	Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Cieszynie,
20	Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku Białej
21	Państwowa Szkoła Muzyczna im. I. Paderewskiego w Cieszynie,
22	Cieszyńskie Towarzystwo Muzyczne,
23	Cieszyński Uniwersytet Dziecięcy,
24	Związek Harcerstwa Polskiego w Cieszynie,
25	Zamek Cieszyn,
26	Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy”,
27	Nadleśnictwo Wisła Czarne, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Beskid Śląski” w Cieszynie.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie najważniejsze korzyści odnosi szkoła dzięki współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi w lokalnym środowisku? [WP] (7419)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	Dzięki współpracy ze szkołą muzyczną uczniowie mogą rozwijać wszelkie sfery własnej osobowości, realizować się muzycznie i twórczo; są słuchaczami, biorą czynny udział w występach, rozwijają kulturę osobistą. Dzięki wiedzy i umiejętnościom nabytym w szkole muzycznej oddziałują na środowisko uczniowskie i nauczycielskie,
2	Najważniejsze korzyści ze współpracy z przedszkolem dotyczą: szeroko pojętego przepływu informacji o losach absolwentów, organizowanych wspólnych spotkań dzieci przedszkolnych z uczniami klasy I, udziału w lekcjach otwartych wspólnie z rodzicami dzieci. Szkoła promuje działania Stowarzyszenia Cieszyńskiej Młodzieży Twórczej i realizowany jest projekt "Bajkowy Świat". Dzieci ze szkoły i przedszkolaki uczą się odbioru sztuki, poznają szkołę, nawiązują przyjaźnie. Dzieci przedszkolne korzystają z basenu, który funkcjonuje przy szkole, w ten sposób wspierają szkołę finansowo.
3	Biblioteka Miejska zachęca dzieci do czytelnictwa, omawiając w ciekawy sposób treść książek, spełnia oczekiwania dzieci poprzez organizowanie różnych form pracy; quizów, zabaw, turniejów gier planszowych, zajęć literackich, teatralnych, konkursów czytelniczych "Wakacje z Mikołajkiem" - I etap szkolny i II etap w bibliotece. Uczniowie szkoły biorą udział w spotkaniach autorskich, warsztatach, np. "Pokochaj lekturę", "Zwyczajne i Obrzędy na Śląsku Cieszyńskim", np. związane z porami roku, konkursach literackich "Zostań pisarzem z..." - w roku 2014 Andrzejem Maleszką; laureatem została Szkoła Podstawowa Nr 4. Organizowana akcja "Góra śmieci" przybliżająca dzieciom zagadnienia ekologiczne zakończyła się konkursem plastycznym z nagrodami dla uczniów. Biblioteka przekazała w depozyt książki szkole podstawowej nr 4.

Numer	Treść odpowiedzi
4	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie dofinansowuje dożywianie dla 38 dzieci, organizuje szkolenia dla rady pedagogicznej na temat "Cała prawda o zjawisku" (środki psychoaktywne), "Szkola wczesnej profilaktyki". Szkoła wzięła udział w dwóch rodzajach warsztatów: "Współczesne uzależnienia od internetu", "Lodowe miasto" (cyberprzemoc) oraz w spektaklach: dla klas I - III "Prawdziwy skarb", "Wyjść poza schemat" dla klas IV - VI. W ramach współpracy ze szkołą młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych doucza dzieci, a szkoła na ten cel udostępnia salę. Uczniowie biorą udział w organizowaniu "Świątecznej paczki" dla rodzin potrzebujących.</p>
5	<p>Uniwersytet Śląski zorganizował II częściowy koncert dla społeczności szkolnej z okazji zakończenia roku szkolnego z wykorzystaniem muzyki wokalnoinstrumentalnej połączony z Quizem. Uczniowie aktywnie uczestniczyli - mogli próbować gry na instrumentach, uczyli się umiejętności koncentracji, poprawnych zachowań, wypowiedzi, obycia ze sceną, odbioru muzyki poważnej, zgłębili swoją wiedzę, a wrażenia dostarczone pozostaną w ich pamięci na długo. Druga część spotkania to prezentacja "O łaciatym słoniu Bombiku" ; opowieść o uczeniu wartości, gdyż każdy nosi w sobie dobro i piękno; ucząca odkrywać piękno i talenty osobiste, a także poszanowanie odmienności człowieka - "Bycie dobrym czyni nas pięknymi". Wrażenia dźwiękowe dynamizują korę mózgową, stąd postulat przedstawiciela Uniwersytetu Śląskiego o zwiększenie liczby przedmiotów artystycznych w szkole. W szkole odbył się koncert kolęd, było to wspólne tworzenie tego przeżycia z uczniami i nauczycielami szkoły.</p>

Numer	Treść odpowiedzi
6	<p>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna sporządza dla szkoły opinie, orzeczenia, dokonuje diagnozy, prowadzi badania przesiewowe. Prowadzone są przez specjalistów z poradni konsultacje indywidualne, grupowe, tematyczne dla nauczycieli i rodziców; z dziećmi realizowane są zajęcia terapeutyczne. Organizowane są grupy wsparcia dla dzieci z autyzmem i Aspergerem, jak również zajęcia dla dzieci zdolnych. Dla rodziców zostały przeprowadzone prelekcje: "Szkoła dla rodziców:", "Gotowość szkolna". Psycholodzy obserwują zachowania i umiejętności dzieci w kl. I, prowadzą warsztaty dla uczniów: "Jak być dobrym kolegą", " Jak radzić sobie ze stresem"; uczą dzieci tolerancji, jak radzić sobie ze stresem, z emocjami, odpowiedniego zachowania. Psycholog prowadzi zajęcia z uczniami w obecności rodziców o charakterze indywidualnym i rewalidacyjne.</p>
7	<p>Dom Dziecka w Cieszynie przekazuje informacje o dziecku i wspólnie ze szkołą rozwiązują problemy. Opiekunowie dzieci z Domu Dziecka współpracują z pedagogiem, nauczycielami, pomagając dzieciom w odrabianiu lekcji. Dzielenie się informacjami i dążenie do poprawy sytuacji dziecka to wspólny priorytet szkoły i domu dziecka (Niebieska karta).</p>
8	<p>Korzyści płynące dla szkoły ze współpracy z ZHP to realizacja zagadnień wychowawczych, dzieci uczą się współdziałania w grupie, wspierają się, kształtują charaktery, zdobywają stopnie harcerskie, organizują wycieczki w Beskid Śląski, Żywiecki, wyjścia na Bantówkę, Wzgórze Zamkowe, obozy harcerskie nad morze, biwaki. Do ZHP należy 30 uczniów, a do gromady zuchowej 10. Harcerze (5 uczniów) ze szkoły podstawowej nr 4 współpracują z "Kręgiem Seniora" ; uczniowie odwiedzają seniorów, wspólnie przygotowują stół wigilijny, potrawy, śpiewają, bawią się. Harcerze uczą się dyscypliny, szacunku dla autorytetów, przestrzegać zasad, wzajemnie się kontrolują i pilnują. Uczą się sprawności, posługują się kompasem i mapą. Podczas zlotu cieszyńskiego uczniowie z SP4 zdobyli trzy pierwsze miejsca.</p>

Numer	Treść odpowiedzi
9	<p>Straż Miejska zapewnia dzieciom bezpieczne dojście do szkoły. Corocznie odbywają się spotkania strażaków miejskich z pierwszoklasistami w ramach akcji "Bezpieczna droga do szkoły z odblaskami", podczas których dzieci są zapoznawane z zasadami poruszania się po drogach oraz otrzymują elementy odblaskowe, spotkania z uczniami pozostającymi w miejscu zamieszkania w czasie ferii i wakacji, którzy uczestniczą w alternatywnych formach wypoczynku, np. tematyka bezpieczeństwa. Realizowany z uczniami program "Baw się bezpiecznie" ma na celu ograniczenie przestępczości i patologii wśród dzieci poprzez propagowanie aktywności ruchowej, uczestnictwo w imprezach rekreacyjno-sportowych oraz poznawanie zasad bezpiecznego zachowania w różnych sytuacjach. W ramach podprogramu w 2013 r. szkoła została zaproszona do udziału w imprezie z okazji Dnia Dziecka, przeprowadzonej w konwencji "Turnieju 5 Milionów. Uczniowie wykazali się wiedzą z zakresu bezpieczeństwa oraz sprawnością fizyczną, pokonując tory przeszkód w sześciu sportowo-rekreacyjnych konkurencjach. Odbyły się spotkania z rodzicami uczniów klas 6 poświęcone odpowiedzialności karnej nieletnich. Szkoła otrzymała materiały do nauki wychowania komunikacyjnego "Bezpiecznie na rowerze". Corocznie Straż Miejska z okazji świąt otrzymuje życzenia od uczniów i grona pedagogicznego.</p>
10	<p>Kurator do spraw nieletnich podkreśliła znaczenie obopólnych korzyści wynikających ze współpracy, dotyczących wymiany informacji, działań w stosunku do rodzin zatępczych w sprawie zarządzeń, funkcjonowania dziecka w szkole, funkcjonowania dziecka w szkole, w rodzinie, np. za zgodą rodzica odbyły się comiesięczne spotkania z uczniem i rodzicem, wychowawcą, pedagogiem i omawiane były sytuacje związane z uczeniem się dzieci.</p>

Obszar badania: W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia

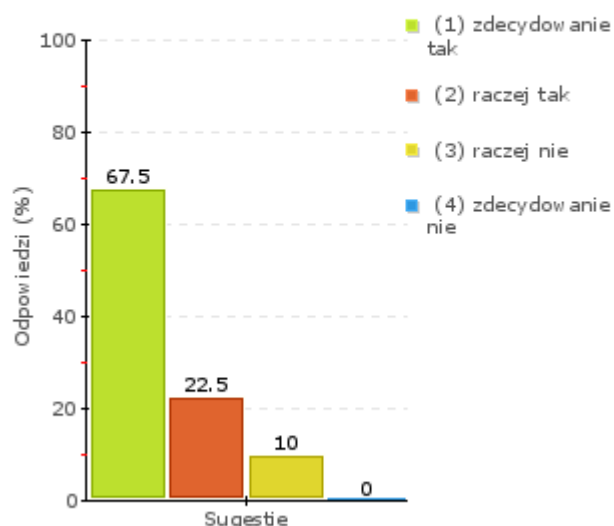
Zdobywanie wiedzy i umiejętności przez uczniów odbywa się poprzez indywidualizację procesu edukacyjnego.

Uczniowie w ankiecie stwierdzili, że w szkole mogą uczestniczyć we wszystkich zajęciach, na których chcą być (36/40), odmiennego zdania jest (4/40) uczniów (wykres 1j).

Nauczyciele uczący w jednym oddziale (w klasie IV) podali, że indywidualizują proces nauczania - patrz tabela 1. Z obserwacji zajęć edukacyjnych wynika, że nauczyciele indywidualizują proces edukacyjny wobec wszystkich uczniów poprzez: stosowanie zadań o zróżnicowanym stopniu trudności, metody aktywizujące wszystkich uczniów, częste podchodzenie do uczniów podczas pracy samodzielnej na lekcji, wyjaśnianie, zadawanie dodatkowych pytań, wydłużanie czasu rozwiązywania zadania uczniowie pracujący w szybszym tempie dostają dodatkowe zadania do rozwiązania, organizowanie pracy w parach, co daje uczniom z trudnościami w nauce możliwość korzystania z pomocy kolegów. Motywują uczniów do aktywnego uczenia się wyrażając wiarę w ich możliwości, udzielają pochwały za dobrze wykonane zadanie, zachęcają do większej aktywności na lekcji, udzielają informacji zwrotnej uczniom, rozmawiają z nimi o trudnościach i sposobach pokonywania ich, stwarzają atmosferę życzliwości i wzajemnego zaufania, organizują pracę w grupach celem uczenia się od siebie, nagradzają, oceniają, stosują niespodzianki.

W mojej szkole mogę uczestniczyć we wszystkich zajęciach, na których chcę być. AMS

Liczebność: 40

Wykres 1j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób indywidualizują Państwo proces nauczania? Proszę podać przykłady. [WNO] (7960)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	dostosowuje wymagania zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej
2	organizuje zajęcia pozalekcyjne – rozwijające zainteresowania (sportowe, muzyczne, zajęcia koła bibliotecznego, języka angielskiego)
3	organizuje dla uczniów z trudnościami w nauce - zajęcia wyrównawcze z języka polskiego i matematyki,
4	organizuje dla uczniów ze specjalnymi potrzebami - terapię pedagogiczną, logopedyczną, socjoterapeutyczną, gimnastykę korekcyjno - kompensacyjną,
5	indywidualizuje pracę na lekcji- dostosowuje ćwiczenia, zadania do możliwości i predyspozycji uczniów, wydłuża czas pracy, naprowadza, pomaga, stosuje zadania o różnym stopniu trudności,
6	stosuje różne formy pracy na lekcji - praca indywidualna, w parach, w grupach
7	różnicuje zadania domowe- zadania o różnym stopniu trudności, zadania dodatkowe dla chętnych;
8	wzmacnia uczniów pozytywnie, chwali nawet za drobny sukces,
9	współpracuje się z rodzicami uczniów - możliwość konsultacji indywidualnych,
10	zachęca uczniów do udziału w konkursach i zawodach sportowych-zgodnie z ich zainteresowaniami.

Obszar badania: W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom

Wsparcie jakie otrzymują uczniowie i ich rodzice w szkole są adekwatne do ich potrzeb.

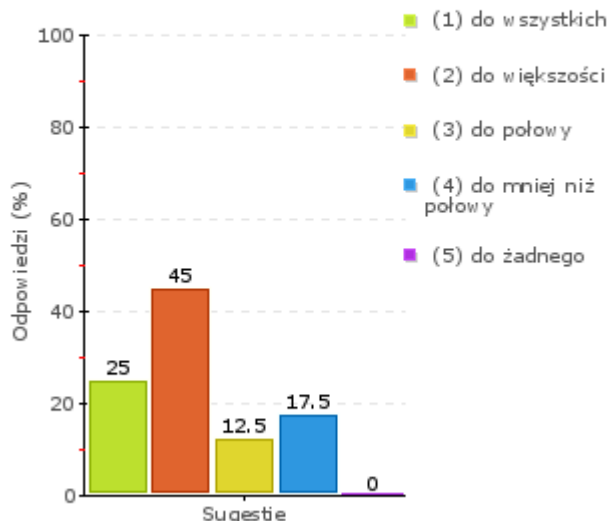
W opinii uczniów nauczyciel dał do zrozumienia uczniom że wierzy w ich możliwości na większości zajęć (18/44), na wszystkich (10/44), na mniej niż połowie zajęć (7/44), na połowie zajęć (5/44), pozostali uczniowie (4/44) nie udzielili odpowiedzi (wykres 1j). Większość (28/44) ankietowanych uczniów klasy VI podaje, że dzisiaj na zajęciach (wszyscy lub większość) nauczycieli dało im do zrozumienia, że wierzą w ich możliwości, (5/44) twierdzi, że pasuje to do połowy nauczycieli, a (7/44) mówi, że pasuje do mniej niż połowy, 4/44 uczniów nie udzieliło odpowiedzi (tab.1). Zdaniem ankietowanych uczniów nauczyciele mówią uczniom, że mogą się nauczyć nawet trudnych rzeczy (36/40), innego zdania jest 4/40 uczniów, którzy twierdzą, że nauczyciele nie mówią im o tym (wykres 2j).

Ankietowani rodzice (70/75) stwierdzili, że mogą liczyć na wsparcie nauczycieli w sytuacjach trudnych dla ich dziecka. 5/75 rodziców podkreśliło, że nigdy nie może liczyć na wsparcie (wykres 3j). Rodzicom (70/75) radą i wsparciem w sytuacjach trudnych dla ich dziecka służy wychowawca (tab.2).

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?
 Nauczyciel dał mi do zrozumienia, że wierzy w moje możliwości. AMD

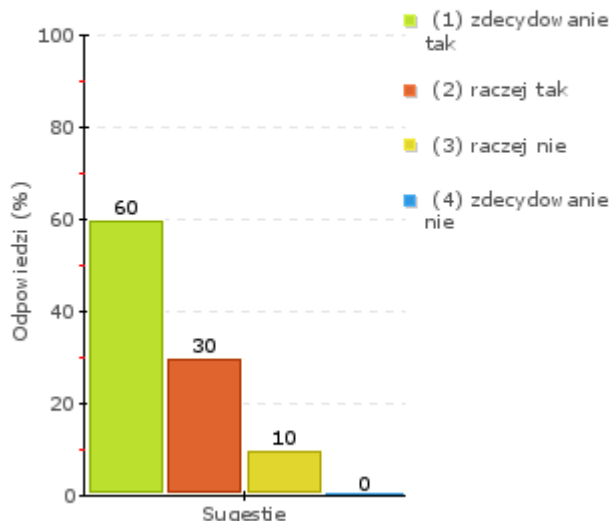
Pomyśl o tym, w jaki sposób nauczyciele pomagają Ci się uczyć. Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami?
 Nauczyciele mówią mi, że mogę się nauczyć nawet trudnych rzeczy. AMS

Liczebność: 44

Wykres 1j

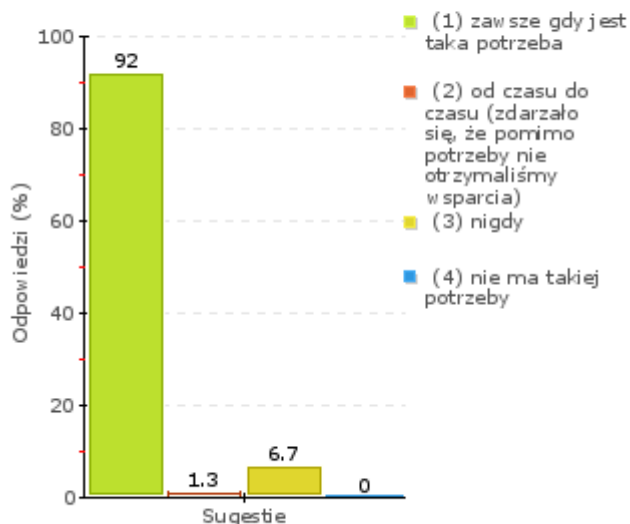
Liczebność: 40

Wykres 2j

Czy zgadza się Pan(i) z poniższymi zdaniami, czy też nie?
 Nauczyciele uczący moje dziecko, służą mi radą i wsparciem w sytuacjach trudnych dla mojego dziecka. AR

Liczebność: 75

Wykres 3j

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?

Treść pytania: Nauczyciel dał mi do zrozumienia, że wierzy w moje możliwości. [AMD] (7528)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 44

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	do wszystkich	10	22.7
2	do większości	18	40.9
3	do połowy	5	11.4
4	do mniej niż połowy	7	15.9
5	do żadnego	0	0
	Brak odpowiedzi	4	0
	Razem	44	100

Typ pytania: Pytanie jednokrotnego wyboru

Pytanie nagłówkowe: Czy zgadza się Pan(i) z poniższymi zdaniem, czy też nie?

Treść pytania: Wychowawca służy mi radą i wsparciem w sytuacjach trudnych dla mojego dziecka. [AR] (8509)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 75

Tab.2

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	zawsze gdy jest taka potrzeba	69	92
2	od czasu do czasu (zdarzało się, że pomimo potrzeby nie otrzymaliśmy wsparcia)	1	1.3
3	nigdy	5	6.7
4	nie ma takiej potrzeby	0	0
	Brak odpowiedzi	0	0
	Razem	75	100

Wymaganie:

Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych

Stan oczekiwany:

Badania i dane mówiące o różnych aspektach funkcjonowania szkół są niezbędnym elementem zarządzania na poziomie organizacji, jak również prowadzenia polityki oświatowej. W efektywnych szkołach decyzje podejmuje się, wykorzystując informacje na swój temat i systematycznie udostępniając dane służące refleksji nad efektywnością i planowaniem dalszych działań. Organizując procesy edukacyjne, uwzględnia się wnioski z analizy danych pochodzących z różnych źródeł.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Prowadzone w szkole zewnętrzne i wewnętrzne badania dotyczą wyników sprawdzianu, a także osiągnięć uczniów, podczas całego ich pobytu w szkole. Wszyscy nauczyciele wykorzystują wnioski z analizy do podejmowanych przez siebie działań. Wdrażane przez szkołę działania są monitorowane w celu oceny ich użyteczności i skuteczności. Wyniki badań zewnętrznych mają znaczący wpływ na planowanie działań własnych nauczycieli. Badania wewnętrzne dotyczące obszarów działania szkoły podejmowane są w wyniku zdiagnozowanych potrzeb, dotyczą wszystkich uczniów i realizowane są przez radę pedagogiczną.

Obszar badania: W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania

Prowadzone w szkole zewnętrzne i wewnętrzne badania dotyczą wyników sprawdzianu, a także osiągnięć uczniów podczas całego ich pobytu w szkole, a wnioski z analiz wszyscy nauczyciele wykorzystują do podejmowanych przez siebie działań.

Dyrektor w ankiecie stwierdził, że wnioski z analizy wyników sprawdzianów oraz ewaluacji szkoła wykorzystuje do: planowania pracy w kolejnym roku szkolnym (wytyczne do planu nadzoru pedagogicznego), tworzenia programu naprawczego, doskonalenia obszarów, w których uczniowie uzyskali najniższy wynik, analizowania osiągnięć uczniów, sprawdzenia, w jakim zakresie i obszarach uczniowie wymagają pomocy, zweryfikowania stworzonych przez siebie metod nauczania, mobilizowania uczniów do dalszej pracy, zidentyfikowania uczniów zdolnych, wprowadzenia zmian w podstawowych dokumentach szkoły, zmian organizacji pracy szkoły, planowania tematyki pedagogizacji rodziców. Zdaniem dyrektora wyniki monitorowania pomogły stworzyć

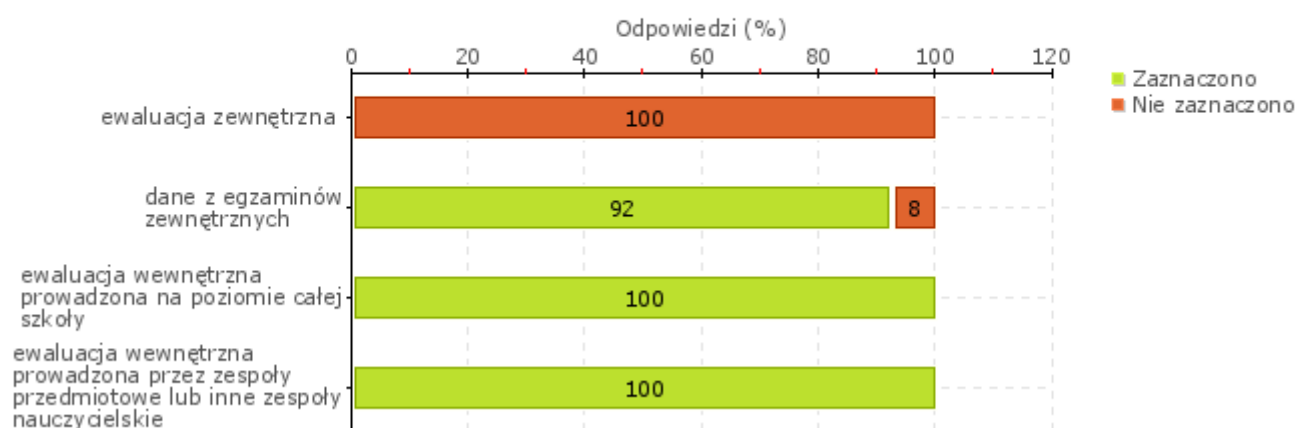
programy naprawcze dla poszczególnych uczniów, doskonalić obszary, w których uczniowie uzyskali najniższy wynik, systematycznie analizować i poddawać ewaluacji osiągnięcia uczniów, zweryfikować metody nauczania, zidentyfikować uczniów zdolnych, zmobilizować uczniów do dalszej pracy, wdrożyć wnioski podczas realizacji planu nadzoru pedagogicznego, dokonać zmiany w wewnątrzszkolnym systemie oceniania. Nauczyciele wykorzystują wnioski wynikające z monitorowania (wykres 1w), na wszystkich lekcjach ćwiczą czytanie ze zrozumieniem, sprawdzają stopień rozumienia treści poleceń do zadań, zachęcają uczniów do wzbogacania ogólnej wiedzy z różnych dziedzin, wzmacniają motywację uczniów do uczenia się poprzez wskazywanie postępów oraz nagradzanie najmniejszych sukcesów, dostosowują formy i metod pracy do nauczanego przedmiotu, organizują zajęcia o charakterze wyrównawczym, wymagają od uczniów większej samodzielności. W opinii nauczycieli uczących w jednym oddziale po ukończeniu przez uczniów klasy 3 wyciągnięto wnioski, zawiera je tabela 1.

Szkoła posiada materiały dotyczące analizy wyników sprawdzianów szóstoklasisty. Na podstawie posiadanej dokumentacji analizy wyników sprawdzianów zewnętrznych sformułowano następujące wnioski: zadania na rok szkolny 2012/2013: doskonalić na lekcjach poszczególnych przedmiotów i zajęciach pozalekcyjnych umiejętności zawarte w standardach, których stopień osiągnięć na sprawdzianie można uznać za niski i niżej zadawalającego; doskonalić techniki rozwiązywania testów i sposoby kodowania odpowiedzi, przeprowadzać próbne sprawdziany szóstoklasistów wewnętrzne i zewnętrzne, dokonywać szczegółowej analizy zadań testów próbnych z uczniami i rodzicami (wychowawcy i nauczyciele przedmiotów), częściej je rozwiązywać na lekcji, motywować uczniów do nauki i zachęcić ich do korzystania z oferowanych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz kółek zainteresowań, aby mogli uzupełniać wiadomości i doskonalić swoje umiejętności. Zadania na rok 2013/2014: gromadzić i udostępniać uczniom arkusze egzaminacyjne, które były dotychczas wykorzystywane, wskazać uczniom możliwość sięgnięcia po informację internetową i interaktywne arkusze, sporządzać wykaz dobrze i słabo opanowanych umiejętności i uczynić je kierunkowymi działaniami nauczycieli, na bazie przeprowadzonych diagnoz i egzaminów próbnych tworzyć programy naprawcze, mające na celu zniwelowanie deficytów poszczególnych uczniów tak, aby zawierały zestawy działań doskonalące umiejętności zawarte w najslabiej opanowanych standardach, udzielić odpowiedzi na pytanie: „Co możemy zrobić, żeby było jeszcze lepiej”, wzmocnić współpracę z rodzicami w celu motywowania uczniów i kontrolowania systematycznej w pracy w domu. Zadania na rok 2014/2015: kontynuować sprawdzone metody pracy i poszukiwać nowych; poprzez dobór odpowiednich zadań, ćwiczyć umiejętności, które są słabymi stronami; poświęcać więcej czasu na treści, które regularnie sprawiają trudności (korzystanie z informacji); stwarzać warunki wyrównywania szans edukacyjnych oraz promować uczniów zdolnych (udział uczniów wraz z rodzicami w "Akademii dla Wyróżnionych"; motywować uczniów do efektywniejszej nauki; ćwiczyć redagowanie różnych form wypowiedzi pisemnej (opowiadania, opisy, listy, zaproszenia); ćwiczyć rozumowanie, wyobraźnię przestrzenną, czytanie ze zrozumieniem, wnioskowanie, argumentowanie; dbać o dobry przepływ informacji w radzie pedagogicznej, zwiększenie o jedną godzinę matematyki w klasach piątych i szóstych. Po analizie wniosków z trzech lat wskazano obszary pracy dla wszystkich nauczycieli: ćwiczyć czytanie ze zrozumieniem; sprawdzać stopień rozumienia treści poleceń do zadań i wymagać od uczniów większej samodzielności; ćwiczyć uzasadnianie, weryfikowanie i wnioskowanie; stosować aktywizujące metody nauczania, indywidualizować proces nauczania; zwracać uwagę na poprawność ortograficzną i językową w wypowiedziach uczniów; zachęcać uczniów do wzbogacania i poszerzania ogólnej wiedzy z różnych dziedzin; wzmacniać wewnętrzną motywację uczniów do uczenia się poprzez wskazywanie postępów oraz poprzez nagradzanie nawet drobnych sukcesów; budowanie partnerstwa z rodzicami i współodpowiedzialności za wyniki sprawdzianu. Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej sformułowano następujące wnioski: większy nacisk położyć na pracę zespołów przedmiotowych, zadbać o cykliczne spotkania, opracowanie strategii działań i wspólnych wniosków. Opracować

sposób dokumentowania wyników dla każdego ucznia, celem sprawdzenia przyrostu wiedzy; diagnozować możliwości i potrzeby uczniów; motywować uczniów do zajęć pozalekcyjnych i kółek zainteresowań, uczyć samodzielności, systematyczności i radzenia sobie ze stresem, prowadzić zajęcia metodami aktywizującymi, systematycznie kontrolować wiadomości i umiejętności uczniów, prowadzić pogadanki na lekcjach wychowawczych, prowadzić pedagogizację rodziców pod kątem korzyści, jakie daje dziecku diagnoza psychologiczno-pedagogiczna prowadzona przez specjalistów w poradni. Nauczyciele, chcąc właściwie wyjaśnić przyczynę słabych wyników przeprowadzili kontekstową interpretację, analizując czynniki, które w znaczący sposób mogły wpłynąć na poziom osiągnięć uczniów. Wyróżnili trzy rodzaje przyczyn niepowodzeń szkolnych: przyczyny społeczno – ekonomiczne, przyczyny biopsychiczne, przyczyny dydaktyczne. Na osiągnięte przez szkołę wyniki mają wpływ nie tylko czynniki edukacyjne, ale także indywidualne czynniki uczniowskie, jak: inteligencja, uzdolnienia kierunkowe, sprawność psychoruchowa, aspiracje, motywacje, zainteresowania, czas przeznaczony na pracę domową, nieobecności uczniów na zajęciach oraz warunki środowiskowe i rodzinne, w których uczeń żyje i uczy się, przyczyny biopsychiczne, przyczyny dydaktyczne. Do czynników wpływających na wyniki sprawdzianu należą: opinie i orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej uczniów klas szóstych w 2012 roku – 10 opinii i 2 orzeczenia, w 2013 roku - 15 opinii i 4 orzeczenia, w 2014 roku – 12 opinii i 3 orzeczenia.

W jaki sposób te wnioski wynikające z zaznaczonych w poprzednich pytaniach badań zostały wykorzystane w Pana/i pracy? AN

Liczebność: 25

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie wnioski z analizy egzaminów przeprowadzanych na zakończenie etapu edukacyjnego wyciągnięto w odniesieniu do tej klasy? Proszę podać przykłady ich wykorzystania w pracy z klasą. [WNO] (7608)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	w zakresie języka polskiego uczniowie wymagają pomocy w utrwalaniu elementów wiedzy o języku (wyrazy pokrewne, dzielenie wyrazów na sylaby),
2	w zakresie umiejętności matematycznych należy kształtować umiejętności rozwiązywania zadań tekstowych zamkniętych i otwartych,
3	w zakresie języka angielskiego należy ćwiczyć konwersacje, znajomość funkcji i środków językowych,
4	na wszystkich lekcjach zwracać uwagę na poprawność językową w wypowiedziach ustnych i pisemnych uczniów,
5	na wszystkich zajęciach zwracać uwagę na rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego (wnioskowanie), selekcjonowanie informacji,

Obszar badania: Działania prowadzone przez szkołę lub placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane

Wdrażane działania przez szkołę są monitorowane w celu oceny ich użyteczności i skuteczności.

Dyrektor w ankiecie przedstawił działania prowadzone w oparciu o wyniki: stworzone zostały programy naprawcze dla poszczególnych uczniów, na wszystkich lekcjach ćwiczy się czytanie ze zrozumieniem, sprawdza się stopień rozumienia treści poleceń do zadań, od uczniów wymaga się większej samodzielności, zwraca się uwagę na poprawność językową i ortograficzną uczniów na wszystkich przedmiotach, zweryfikowane zostały metody nauczania – częstsze odpowiedzi ustne na początku lekcji, uczniowie zdolni uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych, mobilizuje się uczniów do dalszej pracy poprzez częstsze pochwały ustne (nagradzanie nawet małych sukcesów) na forum klasy, organizowane są wycieczki szkolne, wyjścia do kina i teatru, wprowadzone zostały zmiany w wewnątrzszkolnym systemie oceniania, przynajmniej dwa razy w roku odbywa się pedagogizacja rodziców (tab.1). Nauczyciele za najważniejsze wyniki monitorowania działań prowadzonych w szkole uznali dane z egzaminów zewnętrznych, ewaluację wewnętrzną prowadzoną na poziomie całej szkoły, ewaluację wewnętrzną prowadzoną przez zespoły przedmiotowe i inne zespoły nauczycielskie (wykres 1w.). Zdaniem ankietowanych nauczycieli najważniejsze zmiany w ich pracy wynikające z wniosków monitorowania to: indywidualizacja nauczania (dostosowanie wymagań do potrzeb uczniów), mobilizowanie uczniów do aktywności własnej, urozmaicenie zajęć (uatrakcyjnienie oferty dydaktycznej i wykorzystywanego sprzętu), zidentyfikowanie zagadnień wymagających omówienia, zmiana metod i form pracy oraz stosowanie oceniania kształtującego i inne - ocenianie kształtujące (tab.2).

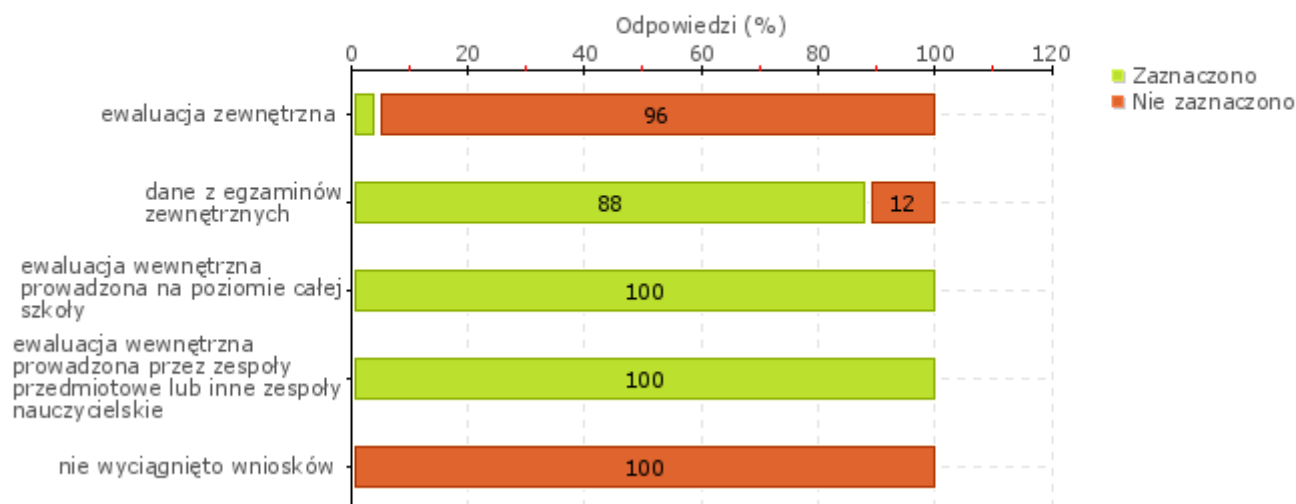
Dyrektor podczas wywiadu stwierdziła, że nauczyciele klas pierwszych prowadzą diagnozę na początku pierwszej klasy „Na starcie”. Przeprowadzane są również indywidualne rozmowy z rodzicami, w celu

dokładniejszego zdiagnozowania potencjału pierwszoklasistów. Wychowawcy analizują opinie i orzeczenia wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną (nauczyciele określają konieczność objęcia uczniów zalecanym wsparciem psychologiczno-pedagogicznym). Diagnoza uczniów nowo przyjętych do klas starszych polega na analizie dotychczasowych wyników nauczania – oceny bieżące, oceny na I semestr, arkusze ocen. Przeprowadzona zostaje również rozmowa z dyrektorem szkoły, do której uczeń uczęszczał, bądź poprzednim wychowawcą dziecka. Jeżeli obraz poziomu umiejętności i wiadomości nie jest pełny nauczyciel danego przedmiotu przeprowadza sprawdzian wiadomości lub uczeń udziela odpowiedzi ustnej na zadany temat.

Proszę wymienić najważniejsze wyniki monitorowania działań prowadzonych przez szkołę. AN

Liczebność: 25

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie zmiany zostały wprowadzone w oparciu o te wyniki? [AD] (7408)

Tab.1

Numer	Analiza
1	Wprowadzone zmiany: stworzone zostały programy naprawcze dla poszczególnych uczniów, na wszystkich lekcjach ćwiczy się czytanie ze zrozumieniem, sprawdza się stopień rozumienia treści poleceń do zadań, od uczniów wymaga się większej samodzielności, zwraca się uwagę na poprawność językową i ortograficzną uczniów na wszystkich przedmiotach, zweryfikowane zostały metody nauczania – częstsze odpowiedzi ustne na początku lekcji, uczniowie zdolni uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych, mobilizuje się uczniów do dalszej pracy poprzez częstsze pochwały ustne (nagradzanie nawet małych sukcesów) na forum klasy, organizowanie wycieczek szkolnych, wyjść do kina i teatru, wprowadzone zostały zmiany w wewnątrzszkolnym systemie oceniania, pedagogizacja rodziców odbywa się na wywiadówkach przynajmniej dwa razy w roku.

Obszar badania: W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych

Wyniki badań zewnętrznych mają znaczący wpływ na planowanie działań własnych nauczycieli.

Dyrektor w ankiecie przedstawił zewnętrzne badania edukacyjne prowadzone przez nauczycieli podczas planowania działań: diagnozy "Na starcie" – klasy pierwsze, testy kompetencji – klasy drugie i trzecie, testy trzecioklasisty, diagnoza na początku 4,5,6 klasy, testy próbne szóstoklasisty. Badania zewnętrzne wykorzystywane są do: sprawdzania jakości pracy nauczycieli i uczniów, analizowania osiągnięć uczniów, - sprawdzenia poziomu wiedzy i umiejętności, dostosowania wymagań do możliwości dziecka, monitorowania realizacji podstawy programowej, określenia, w jakim obszarze uczniowie wymagają pomocy, wytyczenie kierunków do dalszej pracy, wdrażanie wniosków z analizy osiągnięć uczniów, eliminowania błędów i niedociągnięć uczniów, weryfikowania stosowanych metod nauczania i programów nauczania, wyłonienia uczniów zdolnych i uczniów mających trudności w nauce, modyfikowania planów pracy, programu profilaktyki i wychowawczego, opracowania wniosków nadzoru pedagogicznego w bieżącym roku szkolnym oraz uwzględnienie ich w planie nadzoru na rok następny. W związku z tym podjęto działania (przykładowe): dostosowano zajęcia pozalekcyjne do potrzeb uczniów zdolnych i mających problemy w uczeniu się, zorganizowano konkursy wiedzy, nauczyciele częściej uczestniczą w różnorodnych formach doskonalenia, zakupiono nowe pomoce dydaktyczne, położono większy nacisk na metody aktywizujące.

Nauczyciele w ankiecie wymienili różne typy badań i sposoby ich wykorzystania (wykres 1w). Zewnętrzne badania edukacyjne wykorzystują w swojej pracy do: planowania pracy, analizowania i monitorowania osiągnięć uczniów, sprawdzania jakości własnej pracy, weryfikowania stosowanych form i metod nauczania oraz

programu, dostosowania wymagań do możliwości dziecka, sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności, w jakim zakresie i obszarach uczniowie potrzebują pomocy, wyłonienia uczniów zdolnych i mających trudności.

Poniżej wymieniono różne typy badań edukacyjnych. Proszę zaznaczyć te, z których z nich korzystają Państwo w swojej pracy i napisać, w jaki sposób wykorzystują Państwo dane z tych badań: AN

Liczebność: 25

Wykres 1w

Obszar badania: W szkole lub placówce prowadzi się badania odpowiednio do potrzeb szkoły lub placówki, w tym osiągnięć uczniów i losów absolwentów

Badania wewnętrzne dotyczące obszarów działania szkoły podejmowane są w wyniku zdiagnozowanych potrzeb, dotyczą wszystkich uczniów i realizowane są przez radę pedagogiczną.

Badania wewnętrzne jakie przedstawił dyrektor w ankiecie to: ewaluacja wewnętrzna, w którą włącza się cała szkoła, comiesięczne "sprawdziany" podsumowujące w klasach pierwszych, drugich i trzecich, mikrobadania (sprawdziany, kartkówki, ankiety na poziomie każdej klasy) w całej szkole, analiza dokumentów otrzymanych z poradni psychologiczno-pedagogicznej, analiza wyników konkursów, ankietowanie rodziców i uczniów. Wyniki badań wewnętrznych wykorzystywane są do: dostosowania wymagań do możliwości uczniów (indywidualizacja procesu nauczania), dostosowania metod i form pracy z uczniem, sprawdzenia poziomu wiedzy i umiejętności uczniów, analizy osiągnięć uczniów, sprawdzania jakości pracy nauczycieli, monitorowania realizacji podstawy programowej oraz planowania pracy na następny rok, wyboru uczniów do reprezentowania szkoły w różnorodnych konkursach, wyłonienia uczniów zdolnych i mających trudności w nauce, wzbogacenia warsztatu pracy nauczycieli, sprawdzenia w jakich obszarach i w jakim zakresie uczniowie wymagają pomocy. Zdaniem dyrektora i nauczycieli szkoła gromadzi informacje o losach swoich absolwentów i wykorzystuje je

podczas różnych form organizacyjnych pracy szkoły (tab.1).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Czy szkoła gromadzi informacje o losach swoich absolwentów? Jeżeli tak, to jak je wykorzystuje? [AD] (6640)

Tab.1

Numer	Analiza
1	<p>Szkoła, gromadzi informacje o losach absolwentów. Informacje o losach absolwentów najczęściej pochodzą od rodziców młodszych dzieci uczęszczających do szkoły, którzy opowiadają nauczycielom o edukacyjnej drodze swoich dzieci. Szkoła prowadzi ewidencję (księga uczniów), w której zawarte są informacje, do którego gimnazjum uczęszcza absolwent. Nauczyciele podejmują różnorodne formy współpracy z absolwentami. Najczęściej współpracują podczas uroczystości szkolnych, przy organizacji imprez szkolnych, przy okazji odwiedzin absolwentów w szkole i rozmów z nimi. Angażują byłych uczniów w realizację szkolnych przedsięwzięć np. organizację akcji charytatywnych, zawodów sportowych oraz festynów szkolnych. Zapraszają absolwentów do czytania bajek, w ramach akcji "Cała Polska czyta dzieciom". Stawiają absolwentów szkoły za wzór do naśladowania, co pozytywnie wpływa na motywację uczniów do rozwijania własnych zainteresowań, uzdolnień i talentów. Informują uczniów o sukcesach absolwentów. Ponadto szkoła wspiera rozwój swoich absolwentów podczas ich praktyk studenckich w szkole. Absolwenci oceniają, że szkoła zmieniła się na lepsze, rozwija się, idzie z duchem czasu, nadąża za nowinkami technicznymi, jest bardziej nowoczesna, w środowisku cieszy się pozytywną opinią, daje dzieciom możliwość rozwoju zainteresowań. Pozytywne zmiany dotyczą zarówno modernizacji budynku szkoły i poprawy jego bazy materialnej, jak też pracy dydaktyczno - wychowawczej szkoły.</p>

Raport sporządzili

- Teresa Zając
- Małgorzata Dudys

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

27.04.2015